

Ο ΤΑ ΚΑΤΑ ΑΝΔΡΟΝΙΚΟΝ ΤΟΝ ΚΟΜΝΗΝΟΝ.

ΑΡΧΗΓΕΤΗΣ τῆς τῶν Κομνηνῶν οἰκογενείας, Μανουὴλ Κομνηνὸς ὁ πρωτοσπαθάριος, ζῶν ἐπὶ Βασιλείου Β΄ τοῦ Βουλγαροκτόνου τῷ 960, ἔσχε δύο υἱοὺς, τὸν Ἰσακίον καὶ τὸν Καλοῖωάννην. Καὶ τοῦ μὲν πρώτου τούτων υἱὸς ἦν ὁ Ἀνδρόνικος, ὁ Ἀλκιβιάδης οὗτος τοῦ μεσαιῶνος, τοῦ δὲ τελευταίου ὁ ἀπὸ τοῦ 1143 αὐτοκρατορεύσας Μανουὴλ ὁ Κομνηνός. Ἀμφότεροι οἱ ἡγεμόνες οὗτοι ἀναφέρονται ὡς οἱ γενναϊότεροι καὶ ῥωμαλεώτεροι ἀπάντων τῶν Βυζαντινῶν αὐτοκρατόρων, διὸ καὶ πολλὰ ἀνδραγαθήματα καὶ πλεῖστοι ἀποδίδονται αὐτοῖς ἄθλοι. Ἀλλ' ὁ Ἀνδρόνικος ἦτο ἰδίως ἐξέχων, καὶ τῇ ἀληθείᾳ ὁ ἀριστοτέχνης, ὅστις ἤθελε νὰ παραστήσῃ τὴν ῥώμην καὶ τὴν καλλονὴν, αὐτὸν ἔπρεπε νὰ λάβῃ ὡς τύπον καὶ υπογραμμόν. Δὲν εἶχε παντάπασι τὰς θηλυπρεπεῖς ἐκείνας χάριτας, ὅσας παρέχει ὁ ἀμέριμνος καὶ ἀπράγμων βίος, ἀλλὰ διέπρεπε διὰ τὸ ἀρβένωπὸν αὐτοῦ ὕφος, τὸ πελώριον ἀνάστημα, τοὺς ἀθλητικὸς μυῶνας καὶ τὸ ἀρειμάνιον ἦθος· διετήρησε δὲ μέχρι γήρωσ τὴν ῥώμην καὶ τὴν ὑγείαν διὰ τῆς περὶ τὴν δίαιταν ἐγκρατείας καὶ σωμασκήας, καὶ ἤξευρε μὲν θαυμασίως νὰ μεταχειρίζεται τὰ ὄπλα, ὅλως δὲ ἠγνόει τί ἐστὶ φόβος.

Ὁ πρὸ τῆς βασιλείας τοῦ Μανουὴλ βίος τοῦ Ἀνδρόνικου εἶνε ὀλίγον γνωστός. Παιδιόθεν ἐξησκήθη μεγάλως εἰς τε τὰς μάχας, εἰς ἃς παρηκολούθησε νεώτατος τὸν πατέρα του, καὶ τὰ λοιπὰ γυμνάσια, καὶ ἠγαπᾶτο μεγάλως ὑπὸ τοῦ ἐξαδέλφου του, μεθ' οὗ συνανेत्रάφη καὶ συνεπαιδεύθη, καὶ διότι ἀμφότεροι τὴν αὐτὴν μὲν εἶχον ἀνδρίαν, τὴν αὐτὴν δὲ ἀγάπην πρὸς τοὺς ἀγῶνας τοὺς ἵπποτικούς. Ἐντεῦθεν δὲ συμμετέσχε μὲν τῶν κινδύνων αὐτοῦ, συμμετέσχε δὲ καὶ τῶν ψυχαγωγῶν· καὶ ἐνῶ ὁ

βασιλεὺς διῆγε τὰς ὥρας τῆς ἀνέσεως εἰς τοὺς πόδας τῆς ἀνεψιᾶς του Θεοδώρας, εἰς τῆς ὁποίας τὰ θέλητρα παρεδόθη αἰχμάλωτος ἢ οὐδέποτε εἰς οὐδένα τῶν ἐχθρῶν ὑποκύψασα καρδίᾳ του, ὁ φίλος καὶ ἐξαδέλφος του κατῴρθωσε νὰ δελεάσῃ τὴν ἀδελφὴν αὐτῆς Εὐδοξίαν, πρὸς κοινὸν σκάνδαλον τῆς αὐλῆς καὶ τοῦ κόσμου.

Ἐν ἔτει 1153 ὁ Μανουὴλ, θέλων νὰ ἀναχαιτίσῃ τὴν τῶν Ἀρμενίων πρόδον, ἐπεμψε τὸν ἐξαδέλφον του εἰς Κιλικίαν, καὶ ἡ Εὐδοξία, ἣτις ἤθελε παρακολουθήσῃ τὸν ἐραστὴν αὐτῆς καὶ εἰς τὴν ἄκρην τοῦ κόσμου, τὸν συνώδευσεν εἰς τὴν ἐκστρατείαν ἐκείνην, καὶ συνετέλεσεν οὐκ ὀλίγον εἰς τὴν ἀτυχῆ αὐτῆς ἔκβασιν, μ' ὅλην τὴν θαυμαστήν ἀνδρίαν, ἣν ἐπεδείξατο ὁ Ἀνδρόνικος κατὰ τὴν πολιορκίαν τῆς Μοψουεστίας. Διασωθεὶς μόλις ὁ ἀτυχῆς οὗτος ἦρως, πλὴν εὐτυχῆς ἐραστῆς, εἰς Ἀντιόχειαν, ἐπανήλθεν εἰς τὸ κατὰ τὴν Μακεδονίαν βασιλικὸν στρατόπεδον, ὅπου ὁ Μανουὴλ ἐδέχθη μὲν αὐτὸν δημοσίᾳ φιλικῶ τῷ τρόπῳ, ἰδίᾳ δὲ πικρότατα ἤλεγξε διὰ τὴν περὶ τὸν πόλεμον ὀλιγωρίαν καὶ τὰς παρακαίρους διασκεδάσεις.

Τότε ὁ Ἀνδρόνικος ἔδειξε κατὰ πρῶτον τὴν εὐγνωμοσύνην αὐτοῦ καὶ τὴν ἐπιβουλήν. Διότι, καίτοι οἱ Βυζαντινοὶ διατείνονται ὅτι πρὸ καιροῦ εἶχε λάβει ἀφορμὴν δυσαρρεσκείας, ἡ ἀλήθεια ὅμως εἶνε ὅτι ὁ Μανουὴλ, ὅχι μόνον δὲν ἔδωκεν εἰς αὐτὸν εὐλογον ἀφορμὴν δυσαρρεσκείας, ἀλλὰ πολλάκις πέραν τοῦ μέτρου ἐμακροθύμησε πρὸς αὐτὸν, καὶ ποτε μάλιστα τὴν ζωὴν αὐτοῦ ἔσωσε κινδυνεύσας ὁ ἴδιος τὴν ἰδικὴν του, διὰ νὰ ἀποτρέψῃ τὸ κατ' αὐτοῦ ὑπὸ τινος τῶν αὐλικῶν καταφερόμενον ξίφος, παρ' οὗ καὶ ἐπληγώθη καὶ τὴν οὐλὴν ἔφερε δι' ὅλου τοῦ βίου ἐπὶ τοῦ καρποῦ τῆς χειρὸς.

Ἀλλ' ὁ Ἀνδρόνικος ἦτο ἐκ τῶν ἀνθρώπων ἐκείνων, τῶν ὁποίων τὴν ἀκοίμητον φιλοδοξίαν οὐδεμίᾳ φιλοδοξίᾳ δύ-

ναται να εξευμενισθῆ ἔζηται δὲ μάλιστα νὰ ἀρπάσῃ τὴν βασιλείαν διὰ συνδρομῆς τῶν ἐχθρῶν τοῦ βυζαντινοῦ θρόνου ἡγεμόνων. Ὁ βασιλεὺς ἐγνώριζε καλῶς τὰ τρέχοντα καὶ τὸν δόλον, τὸν ὁποῖον ἐμψυχάνετο ὁ Ἀνδρόνικος, προσπαθῶν νὰ ἀποκοιμήσῃ αὐτὸν εἰς τὸ φανερόν καὶ κρυφίως σκάπτων τὸν λάκκον του. Εἶχε μάλιστα εἰς χεῖράς του καὶ ἔγγραφα, μαρτυροῦντα τὴν ἀπιστίαν του ἄλλα, φύσει γενναῖος τὴν ψυχὴν καὶ τὴν καρδίαν, ἐφοίτη ἔτι τότε τοῦ προδότου. Πλὴν μετ' ὀλίγον ὁ Ἀνδρόνικος ἐπεβουλεύθη καὶ αὐτὴν τοῦ αὐτοκράτορος τὴν ζωὴν, καὶ ἀνακαλυφθεὶς συνελήφθη τελευταῖον καὶ ἐφυλακίσθη εἰς πύργον τινὰ τῶν ἐν Βυζαντίῳ βασιλείων.

Ἡ φυλάκις αὐτῆ διήρκεσεν ὑπὲρ τὰ ἐννέα ἔτη. Ὁ Ἀνδρόνικος, μὴ δυνάμενος νὰ ὑποφέρῃ τὴν ἀπραξίαν ἐκείνην καὶ τὴν τῶν ἡδονῶν στέρησιν, ἀκαταπαύτως ἐνησχολεῖτο πῶς νὰ εὕρῃ τρόπον νὰ διαφύγῃ. Μίαν ἡμέραν παρετήρησεν ὅτι εἰς γωνίαν τινὰ τοῦ δωματίου του αἱ κεραμίδες ἦσαν τετρακυμμένα· κατορθῶναι λοιπὸν νὰ ἀνοίξῃ ὅπῃ, εὐρίσκει ὅπισθεν σκοτεινῶν καὶ παρεωραμένον κρυψήγετον, καὶ μεταβαίνει εἰς αὐτὸ μὲ τὰς ὀλίγας τροφάς, τὰς ὁποίας εἶχεν ἔτι, ἀφοῦ ἐτοποθέτησε πάλιν καλῶς τὰς κεραμίδας καὶ ἐξήλειψε πᾶν σημεῖον τῆς καταφυγῆς. Οἱ φύλακες, ἐλθόντες νὰ ἐπισκεφθῶσιν αὐτὸν κατὰ τὴν τεταγμένην ὥραν, ἠπόρησαν διὰ τὴν σιωπὴν καὶ τὴν ἐρημίαν, ἣτις ἐπεκράτει ἐν τῇ φυλακῇ, καὶ διέδοικαν ὅτι ὁ Ἀνδρόνικος ἀπέδρα ἄδηλον πῶς. Πάραυτα αἱ πύλαι τῶν βασιλείων ἐκλείσθησαν, ἐδόθησαν εἰς τὰς ἐπαρχίας διαταγαὶ αὐστηραὶ διὰ τὰ συλλαβῶσι τὸν δραπετήν, ἡ δὲ σύζυγός του, τὴν ὁποίαν ὑπόπτειον ὅτι συνέδραμεν εἰς τὴν δραπετεύσιν, ἐφυλακίσθη εἰς τὸν αὐτὸν πύργον.

Τὴν νύκτα ἡ γυνὴ αὐτῆ βλέπει αἴφνης μορφὴν ἀνθρωπίνην προκύπτουσαν ἀπὸ τοῦ τοίχου· ἡ δυστυχὴς ἐνόμισε κατ' ἀρχὰς ὅτι ἐξῆλθε φάντασμα ἐμπρὸς τῆς, ἀλλ' ἐν τῷ ἅμα ἐγνώρισε τὸν σύζυγον. Ἐκτοτε ἡ δεδομένη εἰς αὐτὴν τροφὴ ἐπὶ ἄρκει εἰς ἀμφοτέρων τὴν συντήρησιν· ἐκτὸς δὲ τῶν ἄλλων παραμυθίων ὅσας παρῆεν ἡ λαθραία ἐκείνη συμβίωσις, ἔλαβον τὴν εὐτυχίαν νὰ ἀποκτήσωσι καὶ υἱόν. Πρὸς τούτοις οἱ ἐπιτετραμμένοι τὴν φρουρῆσιν τῆς γυναικὸς δεσμοφύλακες ἀπέβησαν κατὰ μικρὸν ὀλιγώτερον ἄγρυπνοι, ὥστε ὁ Ἀνδρόνικος κατώρθωσε νὰ διαφύγῃ ἄλλὰ συνελήφθη καὶ ἐπανάθη εἰς Κωνσταντινούπολιν, διὰ διπλῆς δεδεμένου ἀλύσεως. Ἡ φυλάκις του ἀπέβη τότε αὐστηρὰ παρά ποτε, εὗρεν ὅμως τὸν τρόπον νὰ ἐξέλθῃ αὐτῆς πάλιν. Νέος τις ὑπῆρέτης του, μεθύσας τοὺς φύλακας, ἔλαβε διὰ κηροῦ τὸν τύπον τῶν κλειδῶν, ἡ δὲ γυνὴ καὶ ὁ υἱὸς του τὸν ἔστειλον ἐντὸς πίθου ἀντικλειδῆς καὶ σχοινίου. Ὁ Ἀνδρόνικος μεταχειρίσθη ταῦτα πάντα μετὰ γενναϊότητος καὶ ἐπιτηδειότητος· ἤνοιξε τὰς θύρας, κατέβη ἀπὸ τὸν πύργον, ἔμεινε δι' ὅλης τῆς ἡμέρας κερυμμένος ἐντὸς τοῦ βασιλικοῦ κήπου, καὶ διὰ νυκτὸς πηδήσας ἀπὸ τὸν τοίχον, εἰσῆλθεν εἰς ἀκάτιον, τὸ ὁποῖον τὸν περιέμενεν, ἐπεσκέφθη τὸν οἶκόν του, ἠσπάσθη τὰ τέκνα, ἀπέβαλε τὰς ἀλύσεις καὶ προήλασεν ἐπὶ τὸν Δούναβιον.

Ὅταν ἐφθασεν εἰς τὴν Ἀγγίαν, φίλος αὐτοῦ τις πιστὸς τῷ ἔδωκεν ἵππους καὶ χρήματα, ὁ δὲ δραπετής, διαβῆς οὕτω τὸν ποταμὸν, διήλθεν ἐν σπουδῇ τὴν ἔρημον τῆς Μολδαβίας, καὶ ἤδη ἐπλησίαζεν εἰς τὴν Πολω-

νικὴν Ῥωσίαν, ὅτε συνελήφθη ὑπὸ μοίρας Βλάχων, οἵτινες ἀπεφάσισαν νὰ τὸν φέρωσιν εἰς Κωνσταντινούπολιν. Ἀλλὰ, διὰ τὴν ἐτοιμότητα τοῦ πνεύματος αὐτοῦ, ἐσώθη καὶ ἀπὸ τοῦ κινδύνου τούτου. Ἰπποκρίθεις ὅτι εἶχε νὰ ἐκπληρώσῃ ἀνάγκην τινὰ, κατέβη ἀπὸ τοῦ ἵππου διὰ νυκτὸς καὶ ἀπεμακρύνθη ὅπως οὖν ἀπὸ τῶν συνοδοιπόρων. Τότε, ἐμπήξας εἰς τὴν γῆν τὸ βόσκαλον, ἐπὶ τοῦ ὁποῖου ἐπροσποιεῖτο ὅτι στηρίζεται, ἐπέθηκεν ἐπ' αὐτοῦ τὸν πῖλόν του καὶ τινὰ τῶν ἐνδυμάτων, ἔρπων δὲ ὑπεξέφυγεν εἰς τὰ πέριξ δάση καὶ ἤτο ἤδη μακρὰν, ἐνῶ οἱ Βλάχοι περιέμενον, ἀπατῶμενοι ὑπὸ τοῦ ἀνδρικόλου.

Φθάσας εἰς Πολωνίαν, ἔτυχεν εὐμενοῦς δεξιώσεως καὶ ὠδηγήθη εἰς Κιοβίαν, ὅπου ἔδρευεν ὁ μέγας τῶν Ῥώστων Δουξ Ἱεροσλαῦος. Ἐκείθεν δὲ ἐπιτήδειος Ἀνδρόνικος, ἀφοῦ ἐπέσυρε τὴν εὐνοίαν πάντων διὰ τῆς περὶ τὴν ἄγρην τῶν ἀλκῶν καὶ ἄρκτων ἐπιδειξιότητός του, κατώρθωσε νὰ συγχωρηθῆ καὶ ὑπὸ τοῦ Μανουὴλ ἐπισήμως, πρὸς ἃν διὰ συνθήκης ὑπεσχέθη πίστιν, ἀνθυποσχεθέντα τὴν λήθην τοῦ παρελθόντος. Ὄθεν καὶ ἀπὸ τὰς ὕψους τοῦ Δουνάβειος, ὅπου ἔτυχε μαχόμενος κατὰ τῶν Οὐγγῶν καὶ ἀνδραγαθῶν, μετέβη εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν.

Ἄλλ' ἡ ἐπάνοδος εἰς τὴν πατρίδα, ἡ θέα τῆς βασιλικῆς ἐξουσίας καὶ λαμπρότητος καὶ ἄλλαι πολλαὶ περιστάσεις ἐξῆψαν πάλιν τὴν φιλοτιμίαν τοῦ Ἀνδρόνικου ὥστε καὶ πάλιν ἠναγκάσθη ὁ καλὸς Μανουὴλ νὰ ἀπομάκρυνῃ τὸν ἐπίφοβον τοῦτον ἐχθρόν του, ἀναθεὶς αὐτῷ τὴν ἀρχηγίαν τῶν περὶ Κιλικίαν χωρῶν. Ὁ Ἀνδρόνικος ἔδωκεν ἐνταῦθα εἰς τοὺς πρὸς τοὺς Ἀρμενίους πολέμους νέα λαμπρὰ δείγματα ἀνδρίας, καὶ νηδοκίμησε πρὸς τούτοις καὶ εἰς ἄλλους εὐχερστεροὺς καὶ χριστερότερους ἀγῶνας. Διότι, κυριεύσας τὴν καρδίαν τῆς ὡραίας Φιλίππης, ἀδελφῆς τῆς δευτέρας τοῦ Μανουὴλ συζύγου, ἐγκατέλιπε τὴν πολιτικὴν θέσιν του καὶ διήγαγε τὸ θέρος ὅλον παρ' αὐτῆ εἰς χοροὺς καὶ ἵπποτικούς ἀγῶνας· ἡ δὲ νεῆνις, τυφλωθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἔρωτος, ἐθυσίασεν εἰς αὐτὸν τὴν ἀγνότητά, τὴν ὑπόληψιν αὐτῆς καὶ τὸν μετὰ ἀνδρὸς σῶφρονος καὶ ἐντίμου γάμον. Ἡ ταλαίπωρος! δὲν ἐγνώριζεν εἰς ποῖον ἔδιδε τοιαῦτα ἀφοσιώσεως δείγματα.

Ὁ Ἀνδρόνικος μετ' ὀλίγον, μαθὼν καὶ φοβηθεὶς τὴν ὀργὴν τοῦ Μανουὴλ διὰ τὴν γενομένην ὕβριν εἰς τὴν γυναικαδελφὴν αὐτοῦ καὶ τὸν πενθερόν του, Πάυμοῦνδον τὸν Λατίνον ἡγεμόνα τῆς Ἀντιοχείας, ἐγκαταλείπει τὴν ἀθλίαν Φιλίππην καὶ ἀπέρχεται ἐν συνοδείᾳ πολυαρίθμων τυχοδιωκτῶν εἰς Ἱερουσαλήμ. Οἱ δὲ τότε ἄρχοντες ἐκεῖ Λατίνοι, δελεασθέντες ἀπὸ τοῦ λαμπροῦ γένους καὶ ἀπὸ τοῦ μέγα ἐπὶ ἀνδρῆ ὄνομα τοῦ Ἀνδρόνικου, συμπαρέλαβον αὐτὸν εἰς τοὺς σταυροφορικούς ἀγῶνάς των, καὶ ἐπὶ τέλους κατώρθωσαν ὥστε νὰ λάβῃ τὴν ἡγεμονίαν τῆς ἐν τῇ παραλίᾳ τῆς Φοινίκης Βυρηττοῦ. Ἐν τῇ γειτονίᾳ τῆς πόλεως ταύτης διέτριβε νέα καὶ ὡραιότατη ἡγεμονίς, Ἐλληνίς τὸ γένος καὶ συγγενῆς τοῦ Μανουὴλ καὶ τοῦ Ἀνδρόνικου, διότι ἦτο δισέγγονος τοῦ βασιλέως Ἀλεξίου τοῦ Κομνηνοῦ, χήρα δὲ τοῦ βασιλέως τῆς Ἱερουσαλήμ Βαλδουίνου τοῦ Γ'. Ἡ βασιλίς αὕτη, ἣτις ἐκαλεῖτο Θεοδώρα, θελήσασα νὰ ἐπισκεφθῆ τὸν συγγενῆ τῆς, ἠράσθη αὐτοῦ καὶ ὑπῆρξε τὸ τρίτον τῆς ἀμάχου ἐκείνης γοητείας ὄμμα, τὸ δὲ αἶσχος αὐτῆς ἀπέβη δεινότερον καὶ σκανδαλωδέστερον ἢ τῶν δύο πρώτων.

Ὁ Μανουὴλ, πνέων πάντοτε ἐκδίκησιν, προέτρεψε τοὺς ὑπηκόους καὶ τοὺς συμμάχους ὅσους εἶχε περὶ Κιλικίαν νὰ συλλάβωσι τὸν Ἀνδρόνικον καὶ νὰ ἐξορύξωσι τοὺς ὀφθαλμούς του. Τότε ὁ Ἀνδρόνικος ἠναγκάσθη νὰ φύγῃ ἀπὸ τῆς Παλαιστίνης, καταφυγὼν τὸ πρῶτον εἰς Δαμασκόν, ὅπου ἠξιώθη τῆς εὐνοίας τοῦ Σουλτάνου Νουρεδδίν' ἐπὶ μακρὸν δὲ πλανηθεὶς περὶ τὴν Κασπίαν καὶ τὰ τῆς Γεωργίας ὕψη, ἠδρευσε τελευταῖον μετὰ τῶν Τούρκων τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ὅπου εὗρεν ἄσυλον καὶ φιλοξενίαν μετὰ τῆς παρακολουθούσας αὐτῷ ἐρωμένης Θεοδώρας καὶ τῶν δύο νόθων τέκνων του παρὰ τῷ Σουλτάνῳ τῆς Κολωνίας. Διὰ νὰ ἀποδείξῃ δὲ τὴν πρὸς τοῦτον εὐγνωμοσύνην, συγχῆς ἐποίησε ἐπιδρομὰς εἰς τὴν Βυζαντινὴν ἐπαρχίαν τῆς Τραπεζούντος, ἀπάγων ἐκάστοτε πολλὰ μὲν λάφυρα, πολλοὺς δὲ χριστιανούς αἰχμαλώτους.

Ὁ πολυμήχανος οὗτος ἄνθρωπος ἀφορίσθη μὲν ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας, ἠδυνήθη ὅμως ἐπὶ πολλὸν χρόνον νὰ διαφύγῃ ἢ νὰ ἀποκρούσῃ τὴν καταδρομὴν τοῦ βασιλέως Μανουὴλ, ἕως οὔ, συλληφθεὶς ποτὲ τῆς Θεοδώρας ὑπὸ τοῦ διοικητοῦ τῆς Τραπεζούντος καὶ ἀπαχθείσης εἰς Ἱεροσόλυμα, ἠναγκάσθη ὁ ἀτυχὴς ἦρος, εἰς ἃν ὁ πλάνος ἐκείνος βίος ἤργησε νὰ ἀποβαίῃ πλέον ἀνυπόφορος, νὰ ἐξαίτηθῃ συγγνώμην. Ἀμνηστευθεὶς δὲ καὶ λαβὼν τὴν ἄδειαν νὰ ἐπαέλθῃ εἰς Κωνσταντινούπολιν, προσέπεσεν εἰς τοὺς πόδας τοῦ ἡγεμόνος του καὶ ἔκειτο πολλὸν ὥραν πρηνῆς, ἐξαιτούμενος συγγνώμην μετὰ δακρῶν καὶ στεναγμῶν ἀπεφῆνατο δὲ ὅτι δὲν θέλει ἐγερθῆ, εἰμὴ ὅταν πιστὸς τις ὑπηρέτης, ἀρπάσας αὐτὸν ἀπὸ τοῦ κλοιοῦ, τὸν ὁποῖον ἔφερε περὶ τὸν λαμῶν, τὸν σύρῃ πρὸς τὰς βαθμίδας τοῦ θρόνου. Τὸ ἐξάισιον τοῦτο δείγμα τῆς συντριβῆς ἐκίνησε τὴν συμπάθειαν καὶ τὴν ἀπορίαν τῶν παρισταμένων. Ἡ ἐκκλησία καὶ ὁ βασιλεὺς συνεχώρησαν αὐτὸν, ἀλλ' ὁ Μανουὴλ, ὑπόπτως ἔχων πάντοτε πρὸς τὸν ἄνδρα, ἀπεμάκρυνεν αὐτὸν ἀπὸ τὴν αὐλήν, καὶ ὄρισεν αὐτῷ εἰς κατοικίαν τὴν Οἰνὸν, πόλιν παράλιον τοῦ Πόντου.

Τῷ 1180, ἀποθνήσκοντος τοῦ Μανουὴλ, διεδέχθη τὴν βασιλείαν ὁ ἀπὸ τῆς δευτέρας αὐτοῦ γυναικὸς ἀνήλικος υἱὸς Ἀλέξιος. Ἡ ἐπιτροπεύουσα αὐτὸν βασιλίς Μαρία ἀνέθηκε τὴν ἐπιμέλειαν τῆς Κυβερνήσεως εἰς Ἀλέξιόν τινα Κομνηνόν, πρωτοσεβαστὸν ἦτοι πρωθυπουργὸν ὄντα αὐτῆς καὶ φίλον οἰκειότερον τοῦ πρεπόντος. Τὰ πράγματα ἔβαινον ἀνω ποταμῶν, αἱ ἐπαρχίαι παρημεληθήσαν, ἡ πρωτεύουσα ἦλθεν ἀνω κάτω, ὀλίγων δὲ μηνῶν ἀθλίᾳ κυβερνήσις ἀνέτρεψε τὸ ἔργον τῆς τοῦ Κράτους ἀνορθώσεως, τὸ ὁποῖον ἐπεχείρησεν ἡ τῶν προηγουμένων Κομνηνῶν δραστηριότης καὶ ἰκανότης. Ὁ ἐμφύλιος πόλεμος ἐπανελήφθη ἐντὸς τοῦ Βυζαντίου, οἱ πολῖται, διαίρειντες εἰς δύο φατρίες, συνῆπτον αἱματηρὰς συμπλοκάς, ἅπαντες δὲ οἱ ἀγαθότεροι πατριῶται ἐζήτουν γερωνίαν τῇ φωνῇ προσάτην καὶ ἐκδικητὴν τῶν δικαίων αὐτῶν. Πάντες ἐνεκωμιάζον τὰ προτερήματα καὶ τὰς ἀρετὰς τοῦ Ἀνδρόνικου, ὅστις, ἐγερθεὶς εἰς βοήθειαν τῆς πατρίδος, κατώρθωσε μετὰ μακρὰς περιπετείας καὶ ἀντιστάσεις νὰ εἰσέλθῃ τροπαιοφόρος εἰς Κωνσταντινούπολιν, ὑποδεχόμενος ὡς σωτῆρ τοῦ Κράτους ὑπ' αὐτοῦ τοῦ ἰδίου βασιλέως.

Ὁ Ἀνδρόνικος κατέλαβε πρὸ πάντων τὰ βασίλεια, ἔδωκεν ἀμνηστίαν εἰς τοὺς ὀχρωθέντας ἐν τῷ ναῷ τῆς Ἁγίας Σοφίας ἐπαναστάτας, ἐχαίρετισε τὸν βασιλέα,

ἐφυλάκισε τὴν μητέρα αὐτοῦ, ἐτιμώρησε τὸν φίλον αὐτῆς ὑπουργόν, καὶ ἀνώρθωσε τὴν κοινὴν τάξιν καὶ ἡσυχίαν· ἔπειτα προσπυχήθη μετὰ παρατάξεως ἐπὶ τοῦ τάφου τοῦ Μανουὴλ, καὶ τελευταῖον διέταξε τὴν στέψιν τοῦ Ἀλεξίου. Ἡ τελετὴ αὕτη ἐγένετο μετὰ τῆς συνθήκης πομπῆς, ὁ δὲ ἄτιμος καὶ ἀσυνείδητος τοῦ ἀνήλικου βασιλέως κηδεμὼν καὶ ἐπίτροπος, κρατῶν εἰς χεῖρας τὸ σῶμα καὶ τὸ αἷμα τοῦ Ἰησοῦ, ὠρκίσθη ὅτι θέλει ζῆσαι καὶ εἶνε ἑτοιμὸς νὰ ἀποθάνῃ ὑπὲρ τοῦ ἀγαπητοῦ ἐκείνου ὀρφανοῦ. Ἀλλ' ἀμέσως ἔπειτα διήγειρε τοὺς περὶ αὐτὸν εἰς κατακραυγὴν, ὅτι τὰ πράγματα τοῦ Κράτους θέλουν ναυαγήσῃ, παιδὸς κυβερνῶντος, καὶ κατέπεισεν αὐτὸν τὸν ἴδιον Ἀλέξιον νὰ ἐνώσῃ τὰς παρακλήσεις του μὲ τὰς ὁμοφώνους εὐχὰς τῶν ὑπηκόων ὥστε νὰ συμμερισθῇ τὴν ἀρχὴν.

Ἄμα ἀναγορευθέντος τοῦ Ἀνδρόνικου συνάρχοντος, πρῶτον ἔργον αὐτοῦ ὑπῆρξεν ἡ καταστροφή τῆς δυστυχῆς βασιλίδος Μαρίας, καθ' ἣς παρώξυνε τὸν ὄχλον καὶ ἐνήγαγον αὐτὴν εἰς δίκην ὡς ἐνοχὸν κακούργου συνεννοήσεως μετὰ τοῦ βασιλέως τῆς Οὐγγαρίας. Οἱ δικασταί, ὑπέκοντες εἰς τὴν φωνὴν τοῦ τυράννου, κατεδίκασαν τὴν δυστυχῆ χήραν τοῦ Μανουὴλ εἰς θάνατον, χωρὶς νὰ ἀκούσωσι τὴν ἀπολογίαν τῆς κατηγορουμένης· τὸ δὲ φοβερότερον, ὁ υἱὸς ὑπέγραψε τὴν καταδίκην τῆς δυστυχῆς μητρὸς! Ἡ Μαρία ἀπηγγονίσθη, καὶ τὸ πτώμα τῆς ἐρρίφθη εἰς τὴν θάλασσαν! Μετ' ὀλίγον ὁ Ἀλέξιος ἐπέισθη ὅτι οὐδὲ ἀπὸ κακούργου χεῖρας σώζει ἡ κακουργία. Τὸ συμβούλιον τῆς ἐπικρατείας ἀπεφῆνατο ὅτι ἡ διπλῆ ἐκείνη βασίλειά εἶνε ἐπιβλαβὴς εἰς τὸ Κράτος, καὶ ὅτι τούτου ἐνεκα καθαιρεῖται ὁ Ἀλέξιος· μὴ ἀρκούμενον δὲ εἰς τούτο, προσεψήφισεν, ἄνευ δίκης ἐννοεῖται, ὅτι εἶνε περιττὸν καὶ νὰ ζῆσῃ. Ὁ Ἀλέξιος ἔλαβε τὸν τῆς μητρὸς θάνατον, καὶ ὁ Ἀνδρόνικος, τοῦ ὁποῖου ἡ καρδία πρὸ καιροῦ εἶχε παύσει τοῦ νὰ γνωρίζῃ τί ἐστὶν οἶκος καὶ τύψις συνειδέτο, ἀφοῦ παρετήρησε τὸ πτώμα τοῦ ἀθλίου νέου, τὸν ἐκτύπησε βαναύσως μὲ τὸν πόδα, ἀνακράζας: «Ὁ πατήρ σου ἦτο δόλιος, ἡ μήτηρ σου φουλόβιος, σὺ δὲ μωρός!»

Ὁ Ἀνδρόνικος ἐκυριάρχησε τοῦ Βυζαντινοῦ Κράτους ἐπὶ τρία καὶ ἥμισυ ἔτη, ἐν μέρει ὡς ἐπίτροπος τοῦ Ἀλεξίου ἐν μέρει ὡς βασιλεύς· ἡ δὲ διοίκησις αὐτοῦ ὑπῆρξε παράδοξον κρῖμα κακίας καὶ ἀρετῆς. Ἐπραξε τοσοῦτους φόνους, ὥστε μία ἑβδομάς, καθ' ἣν δὲν ἔχυσεν αἷμα ἀνθρώπινον, ἐκλήθη εὐτυχῆς εἰς τὰ χρονικά τῆς ζωῆς του. Συγχρόνως ὅμως ἀνέδειξε πολλὰ τοῦ ἀγαθοτέρου καὶ ἀρίστου κυβερνήτου προτερήματα. Ἐκόλασεν αὐστηρῶς τὴν πλεονεξίαν τῶν μεγιστάνων, κατέπαυσε τὰς καταπίσεις τῶν φορολόγων, καὶ ἐτιμώρησεν ἀνηλεῶς τὴν ἀδικίαν τῶν δημοσίων υπαλλήλων. Ἐπεχείρησε πρὸς τούτοις μεγάλα οἰκοδομήματα καὶ ἐνεψύχωσε τὰς τέχνας· αὐτὸς δὲ ὢν λόγιος ἀνὴρ, ἐπεμελήθη τὰς ἐπιστήμας, καὶ συνετέλεσε δραστηρίως εἰς τὴν κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ἀνανευθεῖσαν σπουδὴν τῶν ἀρχαίων συγγραμμάτων.

Ἀλλ' ἐὰν ὑπῆρξεν ἐνδοξος ἡ ἐσωτερικὴ τοῦ Ἀνδρόνικου κυβερνήσις, ἀθλιεστάτη καὶ πλήρης ταραχῶν καὶ ἀνωμαλιῶν ὑπῆρξεν ἡ ἐξωτερικὴ, πολλῶν ἐχθρῶν ἐνοχλούντων τὸ Βυζαντινὸν Κράτος. Ἡ ἀμήχανος ἐκείνη τῶν πραγμάτων κατὰστασις κατέπληξε μεγάλως τὸν Ἀνδρόνικον, μετ' οὐ πολὺ δὲ γίνεται ἐκπτώτος τῆς ἀρχῆς δι' ἐσωτερικῆς

στάσεως, υπενεργηθείσης υπό Ισαακίου τινός, ἀνήκοντος εἰς τὴν οἰκογένειαν τῶν Ἀγγέλων, ἥτις ἀπὸ τῶν χρόνων τοῦ Μανουὴλ εἶχε συγγενεῦσαι μετὰ τῶν Κομνηνῶν.

Ὁ Ἀνδρόνικος ἔτυχε διατρίβων εἰς τὰς θελκτικὰς τῆς Προποντίδος νήσους, ὅτε ἐξεβράχη ἡ κατ' αὐτοῦ γάσις. Εἶχε δὲ νυμφευθῆ εἰς δεύτερον σκανδαλώδη γάμον τὴν χήραν τοῦ δυστυχοῦς ἀνηλίκου Ἀλεξίου Ἀγνῆν, μόλις δεκαεπταετῆ, αὐτὸς ὑπερεβδομηκοντούτης ὢν, ἔχων περιπλέον καὶ δόλοκληρον τάγμα παλλακῶν. Ἄμα μαθὼν τὰ συμβάντα ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἔσπευσε νὰ ἔλθῃ διὰ νὰ τιμωρήσῃ τοὺς ἐνόχους· ἀλλ' εἶδε μὲ ἀπορίαν τὰ μὲν βασιλεία ἔρημα, τὴν δὲ πόλιν στασιάζουσαν καὶ πάντας ἐγκαταλείποντας αὐτόν. Ἡθέλησε νὰ κηρύξῃ ἀμνηστειάν, ἀλλὰ τὸ πλῆθος ἐνέπαιζε τὴν ἀμνηστειάν ταύτην, λέγον ὅτι αὐτὸς εἶχε χρεῖαν συγγνώμης, τὴν ὁποῖαν ὅμως δὲν θέλει πλέον λάβει ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ. Ἡθέλησε νὰ παραχωρήσῃ τὴν βασιλείαν εἰς τὸν υἱὸν αὐτοῦ Μανουὴλ, ἀλλ' αἱ ἀρεταὶ τοῦ υἱοῦ, δὲν ἠδύναντο νὰ ἐξαγοράσωσι τὰ τοῦ πατρὸς ἀμαρτήματα· ἀκολούθως δὲ καὶ αὐτὸς ἐτυφλώθη καὶ ἐφυλακίσθη. Ἡθέλησε νὰ σωθῆ διὰ θαλάσσης, ἀλλὰ συνελήφθη καὶ περιβληθεὶς ἀλύσεις καὶ κλοιὸν μέγαν, ἐσύρθη εἰς τοὺς πόδας Ἰσαακίου τοῦ Ἀγγέλου.

Ἡ εὐγλωττία του καὶ τὰ δάκρυα τῶν γυναικῶν, αἵτινες τὸν συνάδευον, δὲν ἔσχυσαν νὰ ἀποτρέψωσι τὴν ἐσχάτην αὐτοῦ τιμωρίαν, καὶ ἀντὶ τοῦ συνήθους τῆς θανατώσεως τρόπου, παρεδόθη εἰς τὸν φοβερώτερον τῶν δημίων, εἰς τὸν ὄχλον τῆς πρωτεύουσας. Καὶ πρῶτον μὲν ἐξεβρίζωσαν τοὺς δόνοντας καὶ τὰς τρίχας αὐτοῦ, ἐξώρυξαν δὲ τὸν ἕνα τῶν ὀφθαλμῶν καὶ ἔκοψαν ἀμφοτέρους τὰς χεῖρας του· καὶ ταῦτα πάντα οὐχὶ διὰ μιᾶς, ἀλλ' ἐκ διαλειμμάτων. Ἐπειτα ἐκάθισαν αὐτὸν ἐπὶ καμήλου, καὶ περιήγαγον αὐτὸν εἰς ἀπάσας τὰς ὁδοὺς τῆς πόλεως, ἐπάγοντες κατ' αὐτοῦ ἀνακριτῆ τοὺς ὕβρεις καὶ πληγὰς. Τελευταῖον ἐκρέμασαν τὸν δυστυχῆ ἀπὸ τῶν ποδῶν μεταξὺ δύο κίωνων τοῦ Ἱπποδρομίου, πάντες δὲ ὅσοι ἠδύναντο νὰ φθάσωσι τὸ σῶμά του ἐξηκολούθουν πλῆττοντες καὶ μυριοτρόπως βασανίζοντες, μέχρις οὗ δύο Ἴταλοι, ἐλεήσαντες τὸν ἄνθρωπον, ἀπήλλαξαν αὐτὸν διὰ τῆς σπάθης ὄλων τῶν βασάνων τοῦ κόσμου τούτου.

Τοιοῦτον ὑπῆρξε τὸ ἐλεεινὸν τέλος ἀνδρὸς, τοῦ ὁποίου δὲν ἠξέυρομεν τί μᾶλλον νὰ θαυμάσωμεν, — τὴν μοχθηρίαν, ἢ τὴν εὐφυΐαν· τὴν λαμπράν, ἢ τὴν οἰκτρὰν τύχην!

ΤΟ ΝΕΟΝ ΕΤΟΣ.

Σοὶ εὐχομαι, φίλτατε ἀναγνώστα, εὐτυχὲς τὸ νέον ἔτος! Εἴθε ἀποβῆ σοὶ νέον ἔτος γενναίας πάλης κατὰ παντὸς πονηροῦ, ἑσωτερικοῦ τε καὶ ἐξωτερικοῦ, ἔτος οὐχὶ προλήψεων καὶ ἐγωϊσμοῦ, ἀλλ' ἐποικοδομήσεως καὶ ἀνορθώσεως!

Ὅποσον ἐπεθύμουν νὰ ἠχητό τις καὶ εἰς ἐμὲ ἐν τοιοῦτον ἔτος!..... Μόλις ὅμως ἔγραψα τὰς ἄνω λέξεις, καὶ πάραυτα ἐλεεινολόγησα τὴν εὐχόμενὴν ἀδυναμίαν μου! Πᾶς τῶνόντι λογικὸς ἄνθρωπος ἀδύνατον εἶνε νὰ ἀναισθητῆ· ὁ βίος λοιπὸν αὐτοῦ πρέπει ἀφεύκτως νὰ ᾔνε διηνεκῆς πάλη, αὐτὸς δὲ, ὡς ὁ βουὸς ὁ προωρισμένος διὰ κά-

ματον ἢ σφαγὴν! Διέτρεξα μὲ τὴν φαντασίαν μου τὰ δεινὰ πάντα τῆς πάλης μὲ ἠλεκτρικὴν ταχύτητα, καὶ μετ' οὐ πολὺ τὸ πνεῦμά μου ἐταράχθη ἀπὸ τῶν ἐπισωρευθεισῶν ἐν ἀκαρεῖ ἀπέναντί μου σκηνῶν· ἔκλεισα τοὺς ὀφθαλμούς, καὶ ἐστράφη πρὸς τοὺς χλοερούς λειμῶνας, πρὸς τὰ διαφανῆ τῆς πνευματικῆς ἡρεμίας νάματα, καὶ τῆς ποιητικῆς ψυχαγωγίας τὰ ἀντικείμενα. Ἐὰν ὅμως γόης τις, ἢ ἄλλο τι δαιμόνιον, ἠχητό μοι ἔτος ὑπισχνόμενον τὴν πραγματοποίησιν καὶ τῆς ἐμῆς εὐχῆς, πείσυσόν με ὅτι ἤθελον φανῆ ἀρκετὰ ἀποφασιστικῶς ὅπως ἐκλέξω ἔτος πάλης, πάλης ἀόκνου ὑπὲρ τῆς ἀνθρωπίνης εὐημερίας. Τὰ ὄπλα μου ὅμως δὲν ἤθελον εἶσθαι βέλη δηλητηριασμένα, οὔτε ἤθελον πρόποτε καταβῆ εἰς τὰς στενωποὺς τῆς προσωπικότητος· ἀλλὰ τούναντίον, λαβὼν τὴν θέσιν μου εἰς τὰ ὑψηλὰ ὀροπέδια, ἤθελον καταδιώξαι τὸν ἐχθρὸν τῆς ἀνθρωπότητος ἀπανταχοῦ, ἔστω καὶ εἰς τὰς ἀπροσίτους παντὶ τιμῆ σκολιότητος τῆς μαστιζούσης τὴν ἀνθρωπότητα πολιτικῆς, διὰ μόνης τῆς πειθοῦς.

Ἀπὸ καταβολῆς κόσμου καὶ κατὰ πάντα αἰῶνα ἡ ἀλήθεια ὑπέφερε τὰ μέγιστα εἰς χεῖρας τῶν ὀπαδῶν τῆς, διότι οὗτοι ἠθέλησαν αἰετοτε νὰ μεταχειρισθῶσι τὰ αὐτὰ τῶν ἀνταγωνιστῶν τῶν ὄπλα, ὅ ἐστι κακὸν ἀντὶ κακοῦ, ὕβριν ἀντὶ ὕβρεως! Ἡμεῖς ὅμως ἄς διδαχθῶμεν φρόνησιν ἀπὸ τὸ παρελθόν, οὐδόλως ἀμφιβάλλοντες ὅτι ἡ πείρα καὶ ἡ ἐλπίς δύνανται νὰ ἐνισχύσωσι πᾶσαν ἡμῶν ἐργῶσαν προσπάθειαν. Ἀδιάφορον ἔαν οἱ πολλοὶ ἀναίσθητοὺν ἢ ἀδιαφορῶσιν, ἢ ἔαν ἄλλοι ὑποκριτικῶς κηρύττουσι τὴν πρόδοον ὡς νόμον τοῦ παρόντος καὶ τοῦ μέλλοντος, ἀλλ' ἄντ' ἄλλων πράττοντες.

Ναὶ, τὸ ἐπαναλαμβάνω! Ἡ πείρα καὶ ἡ ἐλπίς, ἄνευ τῶν ὁποίων ὁ ἄνθρωπος ἢ νεάζει αἰετοτε ἢ ἀποκτενοῦται· ἐν ἄλλαις λέξεσι, τὸ παρελθὸν καὶ τὸ μέλλον! Ὅποῖαν εὐρύτητα, ὁποῖον ὕψος ἔχουσιν ἀμφοτέραι αἱ λέξεις! Ὅποσον ἄπειρος ἡ ἔννοια αὐτῶν! Ἐσκέφθη ἄρα γε τὴν ἀλήθειαν τοῦ ὅτι ἅπαν τὸ παρελθὸν ἀναφέρεται, οὕτως εἰπεῖν, ἐν σοὶ, καὶ ὅτι ἅπαν τὸ μέλλον προσητεύεται εἰς τὸν ἑαυτὸν σου; — Ἐὰν ἡ θυγάτηρ Φαραῶ δὲν ἔσωζε τὸ ριφθὲν εἰς τὰ ρεῖθρα τοῦ Νείλου νήπιον, καὶ δὲν ἀνέτρεφεν αὐτὸ ἐν πάσῃ σοφίᾳ τῶν Αἰγυπτίων. — Ἐὰν τὸ δαιμόνιον τοῦ Πλάτωνος δὲν ἐξεφράζετο μὲ τὴν ἀρμονίαν τοῦ μεγάλου χορικοῦ ὕμνου τοῦ παντός· — ἔαν ὁ υἱὸς τοῦ Σωφρονίσκου δὲν ἔζη καὶ δὲν ἀπέθνησκεν, ὡς οὐδεὶς δύναται νῦν νὰ ζήσῃ καὶ νὰ ἀποθάνῃ· — ἔαν οἱ Ἰουδαῖοι ποιμένες δὲν ἠκροῶντο ἐπὶ τῶν ὀρέων, ἐν μέσῳ τῆς μεγαλητέρας μεσονυκτικῆς ἡρεμίας, τοὺς ἀγγέλους ψάλλοντας λατρείαν, εἰρήνην καὶ ἀγάπην, φωνὰς ἀρχετύπου, ἐξ ὧν πηγάζει πᾶσα μουσικὴ μελωδία· — ἔαν ταῦτα καὶ ἄλλα δὲν ἐγένοντο, ἤθελες ποτὲ γίνεαι οἶος νῦν εἶσαι; Οὐ μόνον δὲ, ἀλλ' ἤθελες εἶσθαι ἄλλο ὄν, ἀνίκανος ὅλως ὅπως ἐνοήσης τὴν ἐνεστῶσαν θέσιν σου.

Ναὶ, βεβαίως! Σὺ ἐμορφώθη ἀπὸ πᾶν ὅ,τι προηγήθη τῆς γεννησεώς σου, καὶ οὕτω σοὶ ἐξηγεῖται τὸ πεπερωμένον τῆς ὑπάρξεώς σου· καθάπερ δὲ εἰς τὸν ἰδανικόν, οὕτω συμβαίνει καὶ εἰς τὸν ἐξωτερικὸν κόσμον. Οἱ ἱματισμοὶ ἡμῶν φέρουσι κοσμήματα καὶ σχέδια εὐρεθέντα εἰς τὰ ὑπόγεια τῆς Αἰγύπτου μνημεῖα· — τὰ ἀνάκλιτρα ἡμῶν στηρίζονται ἐπὶ τῶν ποδῶν τῆς μυστηριώδους

Σφιγγός· — αἱ Καρυάτιδες τοῦ Πανδρόσιου καὶ τοῦ ναοῦ τῆς Ἀρτέμιδος βαστάζουσι παρ' ἡμῖν, μὲ τὴν αὐτὴν εὐχαρίαν σεμνότητά, τὸ ελαφρότερον βᾶρος τῶν λυχνιῶν ἡμῶν· — ἐνῷ τὸ ὕδωρ νέων πηγῶν περιέχεται ἐντὸς ἀγγείων, ὧν οἱ ὠραιότεροι τύποι ἀνεσκάφησαν εἴτε ἀπὸ τὰ ἐρείπια τῶν Ἐκατομυλίων Θηβῶν, εἴτε ἀπὸ τὴν λάβαν τὴν πρὸ αἰῶνων καλύψασαν τὰς τεθαμμένους πόλεις Ἡράκλειον καὶ Πομπηῖαν.

Ἡ ἀλήθεια ἐστὶν ἀθάνατος. Οὔτε θρύμμα οὔτε κλάσμα αὐτῆς θνήσκει πρόποτε! Ὡσαύτως καὶ ἡ ψυχὴ, μολονοτὶ τὸ σῶμα θνήσκει κατὰ φυσικὸν νόμον ἀποσπώμενον αὐτῆς, ἀνίσταται ὅμως εἰς ἐντελεστερὰν μορφήν, ἀφίνουσα ὀπισθεν αὐτῆς τὰ θνητὰ λείψανα. Πᾶσα γραμμὴ καλλονῆς, ὡς καὶ πᾶν ἔχνος ἀρχαίου κοσμήματος, εἰσὶν ἐκφράσεις ιδέας τινός καὶ μετέχουσιν ἀθανασίας. Οὕτω βλέπομεν τὸ ὠραῖον φύλλον τῆς ἀκάνθου μεταφερόμενον ἀπὸ τὰ ἀρχαῖα Κορινθιακὰ κιονόκρανα, ὅπως κοσμήσῃ τοὺς πέπλους καὶ τὰς διπλόκας τῶν Παρισίων καὶ τὰ ποικιλοστικτὰ τῆς Ἀγγλίας ὑφάσματα.

Λέγουσιν ὅτι τὸ τόξον τῆς βαρβίτου, συρόμενον ἐπὶ τοῦ χεῖλους ἀγγείου γέμοντος ἄμμου, ἰχνογραφεῖ φωνὰς μουσικῆς ἐπ' αὐτῆς. Οὕτω καὶ οἱ δονισμοὶ τοῦ παρόντος ἀφίνουσι τὸν ἦχον αὐτῶν ἐγκεχυραγμένον εἰς τὴν ψυχὴν, καὶ μετὰ καιρὸν ἀποκαλοῦμεν αὐτοὺς τὴν φωνὴν τοῦ παρελθόντος. Τοιοῦτοτρόπως σὺ εἶ τὸ τέκνον τοῦ παρελθόντος καὶ ὁ πατήρ τοῦ μέλλοντος, εὐρίσκεσαι δὲ ἐπὶ τοῦ παρόντος, ὡς ἡ Ἀλκυωνὶς ἐπὶ σκοπέλου μικροῦ, μὲ τὸ ἀχανὲς τῶν ἀπεναντί σου ὑδάτων, ἐτοίμων νὰ εἰσρεύσῃ καὶ νὰ ἀναμιχθῶσι μετὰ τῶν ὀπισθεν σου κειμένων. Ἐξήσας ἐν τῷ πατρί σου, ζῆς εἰς ἑαυτόν· ἔαν ἡ μεταβρύθμιστής, πρόσθε εἰς τὴν θέσιν σου! Μὴ ἐπιτρέψῃς πρόποτε εἰς τὸν πάταγον καὶ τὴν διαφωνίαν τοῦ θορυβώδους παρόντος νὰ πνίξῃ τὴν μουσικὴν τοῦ παρελθόντος. Ἔσο βέβαιος ὅτι οὐδεὶς ἦχος τοῦ μεμακρυσμένου τῶν ἀρχαίων χρόνων ὠκεανοῦ δὲν θὰ ἐπληττε νῦν τὴν ἀκοήν σου, ἔαν δὲν προήρχετο ἀπὸ τὴν χορδὴν τῆς αἰωνίου ἀντιλαλήσεως τοῦ Παντός· ἄλλως, ἐπνίγετο εἰς τὸν βρυχηθμὸν τῶν κυμάτων, πρὶν ἢ φθάσῃ εἰς τὰ ὠτά σου.

Μεταβρύθμιζε ὅσον δύνασαι, διότι τὸ παρὸν πολλῶν χρεῖζει δυστυχῶς μεταβρύθμισεων. Ὁ Νέος Κόσμος, ὁ μὴ μετὰβρύθμισας ἱκανῶς τὸ ἄλλως ἐντελὲς ὅσον ἐνεσιν αὐτοῦ πολίτευμα, ἀλλ' ἀφήσας τὸ στίγμα τῆς σωματεμπορίας, ἐδέησεν ὅπως ἐκπλύνῃ αὐτὸ ἐσχάτως διὰ πολλοῦ καὶ πολυτίμου ἀδελφικοῦ αἵματος, καὶ πρὸς μεγάλην τῶν καταχθονίων λυμεῶνων τοῦ Παλαιοῦ Κόσμου ἀγαλλίασιν, τῶν φοβουμένων μήπως θάττον ἢ βράδιον ὁ Νέος Κόσμος θέσῃ τὸν δημοκρατικὸν αὐτοῦ πέλεον ἐπὶ τῶν σεσαθρωμένων καὶ φθισιῶντων αὐτῶν πολιτευμάτων καὶ προλήψεων. Σὺ ὅμως προσπάθησον ἵνα μὴ ἀφήσῃς τοῖς τέκνοις σου ὀφειλόμενον συνάλλαγμα ἀμαρτημάτων καὶ δεισιδαιμονιῶν, ὅπερ σὺ αὐτὸς ὄφειλες νὰ ἀποτίσῃς, διότι πράττεις μέγα ἄδικον! Καὶ πάλιν ἐρῶ σοὶ· Μεταβρύθμιζε ἀδεῶς, ἔαν ἦσαι τέκνον τῆς προόδου, μὴ καταχρασθῆς ὅμως οὐδέποτε τῶν εὐεργετημάτων τοῦ παρελθόντος. Ἐπίθεε τὴν κεφαλὴν σου τρυφερῶς ἐπὶ τοῦ φιλοστόργου αὐτοῦ στήθους, ὁσάκις βιασθῆς νὰ καταστρέψῃς ὅπως ἀνοικοδομήσης, καὶ, ἀτενίζων εἰς αὐτὸ, ἄφες τὴν ζωοποιὸν

ἀκτίνα τοῦ βλέμματος αὐτοῦ ἵνα φωτίσῃ πάλιν τὴν κόρην τοῦ ὀφθαλμοῦ σου, διότι αὕτη σοὶ ἔδωκε τὴν ζωὴν.

Τὸ κατ' ἐμὲ, δὲν δύναμαι νὰ καταφρονήσω οὐδὲν ἐξ ὧν ἡ καρδία ἐνὸς θνητοῦ ἐτήρησε δι' αἰῶνας ἱερόν. Ἐπειδὴ ἡ καρδία εἶνε ἐπίσης ἁγία, τόσον ἐν τῇ ἰσχύϊ ὅσον καὶ ἐν τῇ ἀσθενείᾳ αὐτῆς, δὲν ἀρμόζει νὰ σκώπτωμεν πολλῶν δὲ μᾶλλον νὰ μυκτηρίζωμεν αὐτήν. Ἄπαντα τὰ ὑπάρξαντα εἰσὶν ὑπάρξαντα. Καὶ μολονοτὶ ἡ γῆ, ὀδεύουσα κατὰ τὴν πορείαν αὐτῆς, (παραπλησίως ποταμῷ αἵματος, διηγουμένῳ κατὰ τὸν ροῦν του μακρὰν εἰ καὶ σιωπηλὴν ἱστορίαν θανάτου), ἐνδέχεται νὰ ἐρυθριάσῃ ἀκούουσα τὴν ἱστορίαν αὐτῆς, καὶ νὰ κλύψῃ τὸ πρόσωπον αἰσχυρομένη, τὸ παρελθὸν ὅμως εἶνε πάντοτε παρελθόν, εἶνε τοῦ Θεοῦ· δὲν εἶνε πλέον ἡμέτερον, ἀλλ' ἴσται ἀπέναντι τοῦ θρόνου τῆς δικαιοσύνης Αὐτοῦ· ἀλλ' ὁ κόσμος καὶ ἡμεῖς ἄς κάμωμεν τοῦ λοιποῦ τὸ καλλίτερον, ἔαν δυνάμεθα!

Ἐν οὐδεμιᾷ ἄλλῃ ὥρᾳ τοῦ ἔτους ὁ σκεπτόμενος νοῦς δὲν πραγματοποιοῖ τοσοῦτον τὴν ἀλήθειαν τοῦ ὅτι ἴσται ἐν μέσῳ δύο ἀπέιρων, οὐδέποτε ἀναγνωρίζει εὐκρινέστερον τὴν ὑπαρξίν τῶν μεγάλων ιδεῶν, αἵτινες, καθάπερ τὸ τοῦ Ἰαννοῦ ἄγαλμα, βλέπουσιν ἐμπροσθεν καὶ ὀπισθεν, ὅσον ὅταν τὸ παλαιὸν ἔτος, ἦτοι ἡ φυσικὴ τοῦ χρόνου μονὰς, στρέφει ἀφ' ἡμῶν τὸ οἰκεῖον αὐτοῦ πρόσωπον, ἀναχωροῦν ὅπως φθάσῃ τοὺς προκατακλυσμαίους ἀδελφούς του. Ἰπάρχουσιν ἀληθῶς μεγάλα ἐντυπώσεις εἰς τὴν περίοδον ἐκείνην, ἢν τὰ ἔθνη ἀναγνωρίζουσιν ὡς ἔχνος καὶ μονάδα τοῦ παρελθυθότος χρόνου.

Ὁ χειμερινὸς τοῦ ἔτους καιρὸς ἔχει γοεράν τὴν φωνήν. Ἡ φύσις αὐτῆ μειδιῶσα, τὸ ἔαρ σοὶ λέγει, «Φίλε, πῶς ἔχεις;» ἐνῷ τὸν χειμῶνα σοὶ δίδει σιωπηλὸν, ἔαν οὐχὶ σκυθρωπὸν, Ἰγίαινε! Ὁ ἐνιαυτὸς προχωρεῖ καταναλισκόμενος, ὡς ὁ ἦχος τοῦ κώδωνος ἀφ' ἧς στιγμῆς κρούσῃ, διέρχεται δὲ ἀκωλύτως, ὡς ὁ ἄνεμος ἐπὶ θερισθέντος ἀγροῦ, ὁ μὴ εὐρίσκων τί νὰ κινήσῃ· ἐνῷ τὰ ἔμμετρα κρούσματα τοῦ λιμνίζοντος τὸν σίτον ἐξυπνώσει τὴν ιδέαν, ὅτι ἐντὸς τοῦ ξηροῦ καὶ πεπτωκότος στάχυος (1) ὑπάρχει μεγίστη μερὶς τροφῆς συνάμα καὶ ζωῆς.

Οὕτω καὶ ἡ ἐλπίς ἀναφέρεται πάντοτε ἀπὸ τῶν κόλπων τῆς λύπης καὶ τῆς ἀθλιότητος! Ἡ ὑπόδοχὴ τοῦ νέου ἔτους ἀναμιγνύεται μετὰ τοῦ προσφιλοῦς ἀποχαιρετισμοῦ τοῦ παρερχομένου. Κλείοντες πρὸς καιρὸν τὰς δοσοληψίας ἡμῶν μετὰ τοῦ παρελθόντος, ὅπερ θέλομεν μόνον ἀπαντήσῃ εἰς τὴν Αἰωνιότητα, ἄς συγχαρῶμεν τὸ παρὸν μὲ πάσας τὰς συνοδευούσας αὐτὸ ἀσχολίας, ἀσπαζόμενοι ἀλλήλους ἐν ἀγάπῃ, βαίνοντες τοῦλάχιστον ἄνθη εἰς τὴν ὁδὸν τῆς προόδου καὶ τῆς ἀγωνιώσης ἀνθρωπότητος, ἔαν ἄλλως πῶς δὲν δυνάμεθα νὰ ἐλαφρώσωμεν ὁ εἰς τοῦ ἄλλου τὰ βάρη.

P. ΠΕΛΕΚΑΗΣ.

(1) Ἐν Ἀμερικῇ ὑπάρχει ἀγρὸς σιτοφόρος, σπαρεῖς ἐκ τῶν εὐρεθέντων ἐν ταῖς πυραμίσι τῆς Αἰγύπτου προϊστορικῶν κόκκων σίτου, οἵτινες φυτευθέντες ἀνέδωκαν στάχυν! !

ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ ΕΚ ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ.

ΤΑ ΛΟΥΤΡΑ ΤΟΥ ΚΙΣΣΙΓΚΕΝ.

(Συνέχεια. Ἴδε φυλλ. ἀδ. ΛΔ΄.)

Τὸ λεωφορεῖον ἡμῶν εἶχεν ἤδη προχωρήσει ἱκανῶς, ὅτε, κάμψαντες, ἀνεκαλύψαμεν τὰ περίφημα ἐκεῖνα δάση τῆς Φραγκονίας, τὰ ὁποῖα οἱ Θαυμάσιοι ποιηταὶ τῆς Γερμανίας τοσοῦτον ἐξύμνησαν. Καὶ ἔντως, τί ἄλλο ἐπαγωγώτερον καὶ μεγαλοπρεπέστερον τοῦ δάσους; Ἐκάστον δάσος εἶνε ὡς εἰς σαρφείρινος λίθος ἐπὶ τοῦ διαδήματος τῆς παντουρῆος φύσεως. Τὸ δάσος ἦν ἡ πρώτη κατοικία τοῦ ἀνθρώπου· μόνον ἐντὸς αὐτοῦ εὐρίσκει ὁ ἐρωτόληπτος ἄνεσιν καὶ παρηγορίαν, καὶ ἐν τῷ δάσει ζωηρῶς παρίσταται ἀείποτε ἡ εἰκὼν τῆς ἐρωμένης. Ἐν αὐτῷ εὐρίσκει καὶ ὁ ἀσθενὴς ἀνακούφισιν· μόνη ἡ αὐρὰ τοῦ δάσους ἐλαφρύνει τὸ βεβαρημένον στῆθος καὶ ζωογονεῖ τὴν καρδίαν αὐτοῦ. Ἐν αὐτῷ ἐκφέρει ἐν κατανύξει ὁ ἐρημίτης τὴν προσευχὴν αὐτοῦ· ἡ βαθεῖα σιωπὴ καὶ ἡρεμία τοῦ δάσους εἶνε ἡ κλίμαξ, δι' ἧς ἀναβαίνει πρὸς τὸν ἡλιοστάλακτον θρόνον τοῦ Θεοῦ. Ἐν τῷ δάσει ἰδρύσαστο ἡ ἀγία Ἐλευθερία, ὁσάκις κατεδιώχθη, τὸ σκῆνωμα αὐτῆς, ἐν αὐτῷ εὐρον ἀείποτε οἱ ὑπερασπισταὶ αὐτῆς κρυσφάγετον ἀσφαλὲς, καὶ ἐξ αὐτοῦ ἐξώρμησαν πάλιν κατὰ τῶν ἐναντίων λαῶροι καὶ θαρρόκληοι. Πᾶσα μεγάλη ἰδέα καὶ πᾶσα μελέτη περὶ ἀναστατώσεως καὶ πολιτισμοῦ τῶν ἐθνικοτήτων ἐν τῷ δάσει συνελήφθησαν κατ' ἀρχάς, καὶ ἐντεῦθεν ἐξεχύθησαν καὶ ἐπραγματοποιήθησαν ἔπειτα εἰς τὰς πόλεις.

Ἄλλ' ἐκτὸς τούτων ὄλων ἔχουσι τὰ δάση τῆς Φραγκονίας καὶ ἕτερον τι προσιδιάζον, ὅτι δηλαδὴ συνίστανται ἐκ διαφόρων δένδρων, κατ' ἐναλλαγὴν ἢ συμπεφυμένως διατεταγμένων, μεταξὺ τῶν ὁποίων ἡ φηγὸς, ἡ πεύκη, ἡ ἐλάτη καὶ ἡ δρυς μᾶλλον ἐπικρατοῦσι, καὶ ὅτι ἐγεννήθησαν καὶ ὑψήθησαν ἐπὶ ὀμυλῆς μᾶλλον γῆς. Τὸ περιφημότερον ὅμως δάσος κατὰ τὴν ἔκτασιν καὶ τὴν πυκνότητά ἦν τὸ ἀριστερόθεν τῆς ὁδοῦ ἡμῶν παρυσιασθὲν, καὶ ὑπὸ τῶν φράγκων Monds-wald καλούμενον. Ἐν τῷ μέσῳ τοῦ δάσους τούτου ὑψούτο ἄλλοτε, ὅτε οἱ ἄνθρωποι προσεκύουν τὰ εἰδῶλα, ὁ νεὸς τοῦ πρώτου αὐτῶν Θεοῦ τοῦ Ὀλλια, καὶ ὁ ὁποῖος κατηρνήσθη κατὰ τὸ 688 ὑπὸ τοῦ ἐνθέριου μοναχοῦ Κιλιανού, ὅτε ἡ ἀλήθεια τοῦ Εὐαγγελίου ἐδιδάσκετο καὶ ἐν ταῖς ἐπαρχίαις ταύταις. Λέγεται δὲ ὅτι καὶ μέχρι τῆς σήμερον διασώζονται ἴχνη αὐτοῦ, καίτοι ἕτεροι δι' ἄσχυρίζονται ὅτι ταῦτα ἀνήκουσιν εἰς τὸν χριστιανικὸν καιρὸν, τὸν ὁποῖον ὁ ἱεραπόστολος οὗτος ὠκοδομήσαστο ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ τύπου πρὸς ἐμπαιγμὸν τῶν εἰδωλολατρῶν.

Εἶχον ἡδη φθάσει ἐν τῷ μέσῳ σχεδὸν τῆς ὁδοῦ ἡμῶν, ὅτε, ἑτέρους ἵππους ζεύξαντες καὶ ἐπὶ τινὰ μόνον λεπτὰ ἀνακυθέντες, ἐκινήσαμεν πάλιν. Μέχρι τοῦδε διήλθομεν διὰ δεκαπέντε ἴσως διαφόρων χωρίων, ἀλλὰ λίαν ἀσημάντων καὶ ῥυπαρῶν· ἐν καιρῷ δὲ μάλιστα ἡμέρας, ἐκτὸς τῶν ἐσρῶν, εἰσι πάντα νεκρὰ καὶ ἐρημ. Ἐπὶ τῶν ὁδῶν δὲν βλέπει τις ἄλλο, εἰμὴ τὸν ἀγέρωχον ἀλέκτορα ἄρχοντα ἐν μέσῳ τῶν ἀλεκτορίδων, παιδάς τινὰς ἡμιγύμνους παίζοντας ἐντὸς τοῦ προαυλίου τῆς ἐκκλησίας ὑπὸ τὰ ὄμματα τοῦ προγέστορος ἐφημερίου, ἐνίοτε δὲ

καὶ τὸν μᾶλλον προσβύτερον τοῦ χωρίου ἐπὶ τῆς οὐδοῦ τῆς αὐλείου θύρας ἀναπαύμενον. Πάντες οἱ λοιποὶ κάτοικοι, ἄνδρες τε καὶ γυναῖκες, ἀπέρχονται εἰς τὴν ἐξοχὴν πρὸς καλλιέργειαν τῶν ἀγρῶν ἢ συγκομιδὴν τῶν καρπῶν. Ἡ ὥρα δὲ, καθ' ἣν οὗτοι ἐπιστρέφουσιν οἰκάδε ὅπως φάγωσι τὸν ἐν ἰδρωτί τοῦ προσώπου αὐτῶν ἀποκτηθέντα ἄρτον καὶ ἀναπαύσασιν τὰ κεκμηκότα αὐτῶν μέλη, εἶνε ἔντως λαμπρὰ καὶ ὠραία. Νομίζω ὅτι οἱ ποιηταὶ, οἱ πιστοὶ οὗτοι ἐρμηνευταὶ τῆς φύσεως, οὐδεμίαν τὴν ὑπερβολὴν προσέθηκαν, περιγράφαντες τὴν ζωὴν τοῦ χωρικοῦ, τὴν ἀγνὴν καὶ ἀπλοϊκὴν αὐτοῦ ὑπαρξίν. Κατὰ τὴν ὥραν δὲ ταύτην καὶ τὰ ζῶα τοῦ δρυμοῦ, ἐξερχόμενα πρὸς ἀναζήτησιν τῆς τροφῆς αὐτῶν, περιέρχονται ἀρόβως τὰς πεδιάδας καὶ τοὺς λειμῶνας. Τὸ πλῆθος τῶν δορκάδων καὶ λαγῶν μάλιστα, τοὺς ὁποῖους εἶδομεν κατὰ τὰ μέρη ταῦτα, εἶνε ἀπερίγραπτον.

Αἱ ἀκτίνες τοῦ ἡλίου ἐχρῶσαν ἤδη μάλιστα τὰς δένδρωςτας κορυφὰς τῶν περὶ βουνῶν, ὅτε ἤρχισαμεν νὰ κατερχόμεθα τὴν καλλιδενδρον κοιλάδα, ἐντὸς τῆς ὁποίας κεῖται τὸ Κίσιγκεν. Φαίνεται δὲ ὅτι καὶ οἱ ἵπποι αὐτοὶ ἐνόησαν ὅτι εἶχον νὰ διατρέξωσι μικρὰν εἰσέτι ἀπόστασιν, διότι καὶ τὸ βῆμα αὐτῶν ἐκουσίως κατέσπευσαν, καὶ χρεμετισμὸν συνεχῶς χαροποῖον ἐξηρέυγοντο· ἐγνώριζον ὅτι ἐντὸς ὀλίγου ἐμελλόν νὰ λάβωσι τὸν χόρτον καὶ τὴν κριθὴν αὐτῶν.

Μετὰ ἡμίσειαν περίπου ὥραν εἴμεθα ἐν τῇ πόλει. Ἀναφέρω δὲ ἐν παρόδῳ ὅτι ἀπὸ τῆς Σβαίνφούρτης μέχρι τῆς εἰσόδου τοῦ Κίσιγκεν πᾶσα ἡ λεωφόρος ἔνθεν καὶ ἔνθεν εἶνε πεφυτευμένη ἐξ ὀπωροφόρων δένδρων, ἦτοι μηλαῶν, κερασεῶν κ. τ. λ. Ὁ φερέπονος Γερμανὸς οὐδὲ σπιθαμὴν γῆς ἀφίνει ἀκαλλιέργητον. Τὰ δένδρα ταῦτα ἀνήκουσιν εἰς τὸν δῆμον τῆς πόλεως, ὅστις ἐνοικιάζει αὐτὰ εἰς τὸν πλειοδοτοῦντα· παρέχουσι δὲ καὶ ἕτερον καλὸν, ὅτι σκιαζοῦσι τὸν ὁδοιπόρον κατὰ τῶν καυστικῶν ἀκτίνων τοῦ ἡλίου.

Εἰς τὴν πόλιν ἀφικθέντες, διηυθύνθημεν εἰς τὸ κεντρικώτερον ξενοδοχεῖον τῆς Πρωσικῆς αὐλῆς· ἀλλ' ἐκ τῶν 70 ἢ 80 κοιτῶνων αὐτοῦ οὐδὲ εἰς ἦτο κενός. Ἐν συνόλῳ εἶπειν, εἰς ὅλα τὰ καλλήτερα ξενοδοχεῖα, ὁκτώ τὸν ἀριθμὸν, κατεστῆσαν, ἀλλ' οὐδαμοῦ εὐρομεν ὑποδοχὴν· τόσον πλῆθος ξένων ἦτο σεσωρευμένον κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην. Εἰς Κίσιγκεν, ὡς καὶ εἰς πᾶσαν ἄλλην λουτρῶν πόλιν, ἐνοικιάζονται ὑπὸ τῶν ἐνοπιῶν καὶ οἰκίαι καὶ δωμάτια, ἀλλ' οὐδὲ παρὰ τούτοις ἠδυνήθημεν ἀμέσως νὰ εὐρωμεν κατάλληλον κατοικίαν· ὥστε ἡ ἀθυμία ἡμῶν ἐφθασεν εἰς τὸ ἔπακρον. Ἡ πείνα δὲ συνάμα, ἥτις ἐδεκάτιζε τὸν κενὸν ἡμῶν στόμαχον, ὡς καὶ ὁ ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον μελάντερος γινόμενος πέπλος τῆς νυκτὸς, ἐπηύξανον πλειότερον τὴν ἀπελπισίαν ἡμῶν.

Μετὰ πολλὰς τέλους ἐρεύνας καὶ δοκιμασίας, ἀπαντῶμεν διερχομένην κόρην τινὰ ἐγγωρίαν, δεκαπενταετῆ μάλιστα τὴν ἡλικίαν, λάγνηρον πλήρη ὕδατος ἐπὶ τῶν ὤμων αὐτῆς φέρουσαν. Ἡ κόρη πάραυτα ἐνόησεν ὅτι εἴμεθα ξένοι, καὶ ὅτι κατοικίαν ἀναζητοῦμεν· πλησιάζασα λοιπὸν εἰς ἡμᾶς, εἶπεν ὅτι ἴσα ἴσα σήμερον ἐκενόθη ἡ μικρὰ οἰκία αὐτῶν, ὑπὸ Πρωσικῆς τινὸς οἰκογενεῖας κατεχομένης, ἀλλ' ὅτι δυστυχῶς κεῖται ἔξω τῆς πόλεως. Περὶ τούτου ὀλίγον ἐφροντίσαμεν· μετὰ ἐν τέταρτον τῆς ὥρας

φθάσαντες καὶ ἰδόντες τὴν ἐκ τεσσάρων εὐαέρων δωμάτιων συνισταμένην οἰκίαν, εἰείναμεν κατὰ πάντα εὐχαριστημένοι, πρὸ πάντων δὲ ἐνεκα τῶν μεγάλων περιποιήσεων ἐκ μέρους τῆς οἰκοδομοῦ ἡμῶν καὶ τῶν δύο αὐτῆς θυγατέρων.

Ἄς μοι ἐπιτρέψῃ ἤδη ὁ ἀναγνώστης ὅπως ἐπιληφθῶ πρὸ παντὸς ἄλλου τῆς περιγραφῆς τοῦ Κίσιγκεν, τῶν λουτρῶν ἢ τῶν ἱαματικῶν ὑδάτων αὐτοῦ, τὴν ζωὴν τῶν πρὸς ἴσιν ἀφικόμενων ξένων, κ. τ. λ.

Τὸ Κίσιγκεν περιέχει μολὶς 4—5,000 κατοίκων, καὶ ἀνάγεται διὰ τοῦτο μᾶλλον εἰς τὰς πόλιν (Städtchen)· εἶνε δὲ λίαν ἀρχαῖον καὶ κεῖται, ὡς καὶ ἐν τοῖς ἄνωθεν ἐλέγξῃ, ἐντὸς κοιλάδος, σχηματιζομένης ἐκ τῶν πρὸς βορρᾶν καὶ ἔω ἱκανῶς ὑψηλῶν βουνῶν (Röhngenberg). Ἰστέον δὲ ἔτι ὅτι τὸ Κίσιγκεν πρὸ 30 ἢ 40 ἐτῶν δὲν ἦτο εἰμὴ ἀσήμαντὸν τι χωρίον· ὁ πλοῦτος καὶ ἡ αὐξήσις τῶν κατοίκων αὐτοῦ ἄρχονται ἀπὸ τῆς ἐποχῆς, καθ' ἣν ἐγνώσθη καὶ διεκνήχθη ἡ ἱαματικὴ δύναμις τῆς τελευταίας μάλιστα πηγῆς.

Κατ' ἀρχάς ἐπέστρωσαν τὴν προσοχὴν τοῦ κοινοῦ ἐφ' ἑαυτῶν αἱ ἐνταῦθα πλούσιαι ἀλατοπηγαί, τῶν ὁποίων τὴν χρῆσιν ἐποίουν οἱ ἄνθρωποι καὶ πρὸ τῆς ἐποχῆς ἀκόμη Καρόλου τοῦ Μεγάλου. Ὀψιαιτέρον ἀνεκαλύφθη ἡ πηγὴ τοῦ Μαξίου (Maxbrunnen), εἶτα ἡ Pandur, καὶ ἐπὶ τέλους κατὰ τὸ 1737 ἡ σημαντικώτερα πηγὴ, ἡ Rakoczy (1). Ἡ τελευταία δὲ μάλιστα ἀνεκαλύφθη ὡς ἐξῆς. Ὅπως προφυλάξωσι τὰς δύο πρώτας πηγὰς ἀπὸ τῶν συνεχῶν πλημμυρῶν τοῦ ἐκεῖ πλησίον καταρρέοντος ποταμοῦ Σάλη (Saale), ἀπεράσισαν οἱ ἐντόπιοι νὰ δώσωσιν ἄλλην διεύθυνσιν εἰς τὸ βεῦμα αὐτοῦ. Τούτου γενομένου, ἰδοὺ ἀναφαίνεται ἡ Rakoczy, τριάκοντα μολὶς πόδας ἀπέχουσα τῆς Pandur. Ἀπὸ τοῦδε λοιπὸν ἤρχισε νὰ συγκαταριθμηθῆται καὶ τὸ Κίσιγκεν μεταξὺ τῶν πρώτων Εὐρωπαικῶν λουτρῶν. Οἱ τότε ἡγεμονοῦντες τῆς Φραγκονίας, συνετέλεσαν παντὶ σθένει πρὸς τοῦτο, ὡσαύτως δὲ καὶ ὁ βασιλεὺς Λουδοβίκος, ὅστις πρὸς τοὺς ἄλλους καὶ τὰς ὠραίας ὠκοδομήσαστο ἀψίδας (arcaden), ὑπὸ τὰς ὁποίας περιπατοῦσιν ἡ κάθηται οἱ ξένοι ἐν καιρῷ βροχῆς.

Ἡμίσειαν ὥραν μακρὰν τῆς πόλεως κείνται καὶ τὰ πλούσια ἀλατοποιεῖα, ἰδιοκτησίαι τῆς Κυβερνήσεως, ἔτι δὲ καὶ τὸ εὐρύχωρον καὶ ὠραῖον κατάστημα τῶν ἀλατολουτρῶν (Soolbäder). Ἡ πηγὴ αὐτῶν, ἦτοι ὁ κρουὸς (sprude), ἀνεκαλύφθη ἔτι ὀψιαιτέρον ἢ αἱ προλεχθεῖσαι, καὶ ὄχι πολὺ μακρὰν τοῦ ποταμοῦ. Ἐνεκα δὲ τῆς μεγάλης ποσότητος δξυανθρακικοῦ δξέος, τὴν ὁποῖαν ἐμπεριέχει, καὶ ἔνεκα ἑτέρου τινὸς φαινομένου, ἀνήκει εἰς τὰς μᾶλλον ἀξιοπεριέργους μεταλλικὰς πηγὰς. Ὁ οἶνος ἀναζέων οὐτος κρουὸς δὲν ἀναπηδᾷ ἀπαύστως, ἀλλὰ καὶ καταπίπτει αἴφνης μέχρι 16 ποδῶν βάθους, ἀφοῦ πρῶτον ἀκουσθῶσιν ὑπόκωφοί τινες κρότοι, ὅμοιοι μὲ ἐκείνους, οἵτινες φθάνουσιν εἰς τὰ ὄτα ἡμῶν ὅταν κενωθῆ τηλεβόλον εἰς ἱκανῶς μακρὰν ἀπόστασιν. Ἄμα δὲ ἡ στήλη τοῦ ὕδατος

(1) Τὰ ὀνόματα Pandur καὶ Rakoczy φαίνονται νὰ ἦνε κύρια· ἀλλὰ ποῖοι τινὲς ἦσαν οἱ ἄνδρες οὗτοι, τῶν ὁποίων τὰ ὀνόματα καὶ αἱ πηγαὶ ἔλαβον, καὶ διατί, οὐδὲ οἱ Γερμανοὶ αὐτοὶ γνωρίζουσιν ἀκριβῶς.

φθάσῃ εἰς τὸ βάθος τοῦτο, ἄρχεται πάλιν ὀλίγον κατ' ὀλίγον, ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ἀμβλείς ἤχους, νὰ ἀναβαίνει εἰς τὸ σύνθηες αὐτοῦ ὕψος· μέχρι νέας καταπτώσεως· ὥστε ἐνταῦθα παρατηρεῖται ἀμυωτισίς καὶ καλλιβροία τῆς θαλάσσης ὑπογείως.

Ὅτε πρὸ τινῶν ἐτῶν μετὰ τὴν συνήθη κατάπτωσιν δὲν ἀνεφάνη πλέον ὁ κρουὸς ἐπὶ μῆνας οὐκ ὀλίγους, περιέπεσε πᾶσα ἡ πόλις εἰς μέγα πένθος, καὶ ἀπέδιδε τὸ κακὸν τοῦτο εἰς τὸ πλῆθος τῶν ἀμαρτιῶν αὐτῆς. Καθ' ὅλον τὸ διάστημα τοῦτο δὲν ἔπαυσαν οἱ κάτοικοι νηστεύοντες καὶ λιτανεῖας ποιοῦντες. Ὅτε δὲ ἀνεπήδησε καὶ πάλιν ἡ ἰδιότροπος πηγὴ, παρεδέχθησαν ὅτι ἐξιλεώθη πλέον ὁ Θεός. Ἀπὸ τῆς ἀνακαλύψεως αὐτῆς ἔπεσον καὶ ἀπωλέσθησαν ἄνευ ἴχνους ἐντὸς τοῦ φρικώδους χάσματος αὐτῆς δύο ἀπρόσεκτοι παῖδες· ἀλλ' ἀφ' οὗτου περιέφραξαν αὐτὴν μὲ κιγκλίδας σιδηρᾶς, οὐδὲν πλέον παρόμοιον δυστύχημα συνέβη.

Εἰς Κίσιγκεν προσέρχονται οἱ κοιλιακὰ πρὸ πάντων νοσήματα νοσοῦντες. Ἰδοὺ δὲ καὶ ἡ διάταξις τῶν ὡρῶν τῆς ἡμέρας κατὰ τὴν ἐνταῦθα διαμονήν. Ἀπὸ τῶν 6—8 ἔρχονται καὶ περιπατοῦσιν οἱ ξένοι, (τῶν ὁποίων ὁ ἀριθμὸς κατὰ τὸν Ἰούλιον καὶ Ἰούλιον μάλιστα ἀναβαίνει μέχρι τῶν 6—7 χιλ.) ἐντὸς τοῦ κήπου (Cnrgarden), ἔνθα παικνίζει καὶ ἀξιόλογος μουσική. Ἡ ἔκτασις αὐτοῦ εἶνε τόσῳ μεγάλη, ὥστε πολλὰς ἀκόμη χιλιάδας ἠδύνατο νὰ περιλάβῃ. Ἐνταῦθα τὰ πάντα ἔχουσι διαφόρους. Οἱ γνώριμοι συνέρχονται ὁμοῦ, οἱ ὁμόφρονες συναντῶνται εὐκόλως, οἱ ὁμοιοπαθεῖς συσχετίζονται ταχέως· πᾶς ὁ ἐργόμενος εὐαρεστεῖται, εὐφραίνεται καὶ ἐξοικειοῦται. Τὸ Κίσιγκεν εἶνε ἡ πόλις, ἔνθα σχεδὸν ὅλα τὰ ἔθνη τῆς Εὐρώπης ἀντιπροσωπεύονται.

Ἀνὰ 10—20 λεπτὰ πίνουσιν οἱ ἀσθενεῖς τὰ ὑπὸ τῶν ἱατρῶν προσδιορισθέντα ποτήρια. Ἡ λίαν κομψὴ καὶ φιλοκάλως κατεσκευασμένη πηγὴ πολιορκεῖται στενωδῶς κατὰ τὴν ὥραν ταύτην. Τὰ ποτήρια, δι' ὧν προσφέρεται τὸ ἱαματικὸν ποτὸν, εἰσι κοινὰ, ἀλλὰ κενωθέντα πλύνονται πάραυτα ὑπὸ τῶν ὑψηρῶν ἐντὸς μεγάλου ἀγχείου, πεπληρωμένου ὕδατος καθαροῦ. Οὐχ ἦττον ὅμως ὑπάρχουσι καὶ πολλοὶ, πρὸ πάντων δὲ αἱ ὑποποῖι γυναῖκες, οἵτινες φέρουσι μετ' ἑαυτῶν ἴδια καὶ κεχρυσωμένα ποτήρια.

Ἀπὸ τῶν 8—9 προγευματίζουσιν οἱ ἀσθενεῖς· μετὰ παρέλευσιν δὲ ὀλίγου χρόνου, ἀφοῦ λάβωσιν ἐν τῷ οἰκίματι αὐτῶν τὸ λουτρὸν, μεταβαίνουσιν εἰς τὸ ἐκ πολλῶν καὶ διαφόρων βιβλίων καὶ ἐφημερίδων κεκοσμημένον καὶ ἐντὸς τοῦ κήπου κείμενον ἀναγνωστήριον πρὸς ἀνάγνωσιν, ἢ ποιῶσι μικροὺς περιπάτους. Μόνον αἱ κυρία μένουσι συνήθως κατὰ τὴν ὥραν ταύτην οἰκάδε, προετοιμαζόμεναι καὶ καλλωπιζόμεναι διὰ τὴν μετέπειτα γενικὴν συνάροισιν. Μετὰ δὲ τὸ γεῦμα, συνεργόμενοι πολλοὶ γνώριμοι καὶ φίλοι, ἐπιχειροῦσι πεζῇ ἢ ἐφ' ἀμάξης ἔτι μακροτέρους περιπάτους, τῶν ὁποίων τὸ Κίσιγκεν οὐδὲν στερεῖται. Αἱ τοποθεσίαι μάλιστα Bodenlaube καὶ Trimberg εἰσὶν αἱ μᾶλλον τερπναὶ καὶ ὠραῖαι. Ὅπως δέ τις φθάσῃ εἰς ταῦτα, πρέπει ἐπὶ ἡμίσειαν ὥραν νὰ βαδίξῃ ἐντὸς πολυδένδρου καὶ δροσεροῦ δάσους· ὁ ἀποκαμῶν ἀναπαύεται ἐπὶ βῆθρον, ἐπιτήδεις κατασκευασθέντων. Οἱ ὑγιέστεροι περιπλανῶνται ἐντὸς αὐτοῦ, κόμαρα

καὶ ἄνθη συλλέγοντες, καὶ πίνοντες τὸ κρυσταλλῶδες ὕδωρ τοῦ ἡσύχως καταβρέοντος βύακος. Αἱ γυναῖκες μάλιστα, αἱ ἐλαφροὶ αὐταὶ χρυσασπίδες τῆς ἐξοχῆς, δὲν παύουσι πληροῦσαι τὸ δάσος μὲ θελκτικὰ ἄσματα, καὶ ἀποκαθιστῶσαι οὕτω τὴν γενεὴν εὐθυμίαν ἔτι μεγαλύτεραν καὶ διαρκῆ. Περὶ τὴν ἕκτην τέλος ὥραν τῆς ἐσπέρας ἀρχεται πάλιν ἡ μεγάλη κίνησις τῶν ἀνθρώπων ἐντὸς τοῦ κήπου ἐν μέσῳ τῶν οὐρανίων καὶ γλυκερῶν ἡχῶν τῆς Γερμανικῆς μουσικῆς. Οἱ κεκμηκότες ἢ λίαν πάσχοντες δύνανται νὰ καθήσωσιν ἐπὶ τῶν κομφῶν ἐδωλίων, τὰ ὅποια καθ' ἕκαστος εἰσὶ τεθειμένα κατὰ μικρὰ διαστήματα.

Αὕτη εἶνε ἐν συντόμῳ ἡ καθημερινὴ ζωὴ τοῦ ἐν Κίσει-κεν ξένου· ἐνοεῖται δὲ ὅτι, μετὰ παρέλευσιν ὀλίγων ἡμερῶν, ἀποβαίνει λίαν μονότονος καὶ βαρυντικὴ. Ἐγὼ τοῦλάχιστον ἐθεώρησα ἑαυτὸν εὐτυχῆ, ὅτε μετὰ δεκατέσσαρας ἡμέρας κατόρθωσα νὰ ἀναχωρήσω ἐντεῦθεν. Ἴσως διότι δὲν ἔπασχεν ἡ υγεία μου, καὶ δὲν εἶχον ἐπομένως ἀνάγκην τῆς θεραπευτικῆς δυνάμεως τῶν πηγῶν αὐτοῦ.

(Ἀκολουθεῖ).

Ο ΣΟΥΛΤΑΝΟΣ

ΑΒΔ-ΟΥΛ-ΑΖΗΖ.

Τὸ σύστημα τῶν ἐθνῶν ὁμοιάζει τῶν πλανητῶν τὸ σύστημα, ἡ δὲ Αὐτοκρατορία τῶν Σουλτάνων, ὡς ἐκ τῆς γεωγραφικῆς θέσεώς της, κατέχει ἐντὸς τοῦ ἐπιγείου συστήματος τούτου τὴν θέσιν, ἣν κατέχει ὁ ἥλιος ἐντὸς αὐτοῦ τοῦ πλανητικοῦ συστήματος. Συστρέφονται περὶ τῆς Ὀθωμανικῆς Αὐτοκρατορίας καὶ δορυφοροῦσι τὴν ἄνασσαν ταύτην ὅλα τὰ ἔθνη, καθὼς συστρέφονται περὶ τοῦ Ἡλίου καὶ δορυφοροῦσι τὸν μεγαλοπρεπέστατον αὐτὸν ἄνακτα τοῦ συστήματος ἡμῶν ὅλοι οἱ πλανῆται.

Ἡ Κωνσταντινούπολις εἶνε τὸ κέντρον τοῦ ἐπιγείου κόσμου, συνδέει ἐξαισιῶς τὰς θαλάσσας καὶ τὰς ἡπείρους, καὶ συγκεντρώνει εἰς ἑαυτὴν ὅλα τὰ ἔθνη, ὅλους τοὺς στοχασμοὺς, ὅλας τὰς ιδέας. Πλατεῖα τοῦ οἰκουμένου ἐμπορίου, ὁρμητήριον τῆς παγκοσμίου συνεντεύξεως, ὁμοιάζει πανήγυριν αἰώνιαν, ὃ δὲ κυματισμὸς τῶν σημαίων της, δασὺς καὶ ποικιλόχρους, σχηματίζει ἀεὶ ποτε εἰς τὰ ὕψη τοῦ ὀρίζοντός της κόσμον ἴδιον, κόσμον γοητευτικόν, κόσμον ἐπιβάλλοντα εἰς ὅλην τὴν γῆν μυστηριώδη τινὰ σιγὴν καὶ σέβας.

Κύκλω ὅλων τῶν ἐθνῶν, ὅλων τῶν ἐπικρατειῶν χαράσσονται ὄρια, ὡς οἱ πλανῆται ἔχουσι τὰς τροχιάς των· καθὼς δὲ, ὅταν εἰς πλανῆτης παρεκκλίνῃ ἀπὸ τὴν τροχίαν του, θέλει ἀπολεσθῆ αὐτὸς, ἢ καταστραφῆ τὸ ἡλιακὸν σύστημα καὶ τὸ σύμπαν κατασταθῆ πάλιν χάος, τοιοῦτοτρόπως, ὅταν ἔθνος τι παρεκκλίνῃ ἀπὸ τὰ ὄριά του, ἢ ἁρμονία τοῦ συστήματος τῶν ἐθνῶν καταστρέφεται, καὶ ἡ γῆ μεταβάλλεται εἰς θάλασσαν αἵματος καὶ πυρός.

Ἡ Ὀθωμανικὴ Αὐτοκρατορία ὑφῶται σήμερον μεταξὺ ὅλων τῶν ἐθνῶν, ὡς ὁ κεντρικὸς καὶ μέγας θόλος γιγαντιαίου τινὸς οἰκοδομήματος, ὃ ὁποῖος ἅμα θραυσθῆ κα-

ταρῆσει ὅλον τὸ οἰκοδόμημα. Πέριξ δὲ τῆς μεγάλης καὶ περιζήλου ταύτης γῆς ὑφῶνται τὰ μεγάλα ἔθνη ὡς θάλασσαι ἐξωγκωμέναι, αἵτινες ἐπιχεόμεναι ἠδύναντο νὰ καταπνίξωσι τὴν ἄνατολὴν καὶ νὰ ἀλλοιώσωσι τὴν πολιτικὴν κατάστασιν τῆς γῆς, ἐὰν ἔλειπεν ἐκ τοῦ μέσου τῶν ἐθνῶν ἡ Ὀθωμανικὴ Αὐτοκρατορία. Ἀλλ' ὁ περιφανὴς καὶ ἐνδοξος θρόνος τῶν Σουλτάνων ἵσταται ἐν μέσῳ αὐτῶν ὡς ἀκλόνητος βράχος, ἐναντίον τοῦ ὁποῖου συντρίβονται τὰ κύματα τῶν θαλασσῶν αὐτῶν. Οὐδεμία ἀμφισβολία ὅτι τὸν βράχον τοῦτον ἔθεσε προνοητικῶς ἡ κραταῖα χεὶρ τοῦ Ἰψίστου.

Τοιαύτης λοιπὸν προνομιόχου καὶ εὐδαιμόνου ἐπικρατείας ἀπόλυτος Μονάρχης ἐκλήθη οὐρανόθεν ὁ λαοπόθητος Ἄναξ, ὁ μεγαλεπήθου πατρὸς τρισέβδοξος υἱός, ΣΟΥΛΤΑΝ ΑΒΔ-ΟΥΛ-ΑΖΗΖ, οὗτινος θεωρούμεθα εὐτυχεῖς παραθέτοντες τὸ προσφιλέστατον καὶ πολύτιμον ἀπεικόνισμα ἐν τῷ Συγγράμματι ἡμῶν.

Καὶ μόνον ἐν βλέμμα ἀρκεῖ νὰ ρίψῃ τις ἐπὶ τῆς ζωηροτάτης καὶ σεβαστῆς ταύτης φυσιογνωμίας, ὅπως ἐννοήσῃ ὅτι τὸ ἐξεικονιζόμενον ἄτομον κέκτεται πάντα τὰ προσόντα βασιλέως, ἢ λ α ο ἰ τ ἔ π ι τ ε τ ρ ἄ φ α τ α ι καὶ τ ὄ σ σ α μ ἔ μ η λ ε' τ ὅ τε, δηλαδή, ἐλευθέρῳ ἀνδρὶ ἐμπρέπον φρόνημα, καὶ τὸ ἀρειμάνιον καὶ μεγαλοπρεπὲς τοῦ ἥθους καὶ τὴν λοιπὴν ἠθικὴν διακόσμησιν. Προικισμένος ὑπὸ τῆς φύσεως μὲ πνεῦμα ζωηρὸν καὶ εἰς ἄκρον ἐνεργόν, μὲ θέλησιν δραστήριον καὶ μὲ ἀρετὰς οὐ τὰς τυχαίας, ὁ Σουλτάνος Ἀβδ-ὐλ-Ἀζήζ φαίνεται ὅτι προώρισται ὅπως λαμπρύνῃ τὸν ἐνδοξον θρόνον τῶν προκατόχων τοῦ Σουλτάνων, καὶ ἀναδείξῃ ἔντως μέγα τὸ εὐρὺ Κράτος τοῦ Ἀλῆ-Ὀσμάν.

Ὁ Σουλτάνος Ἀβδ-ὐλ-Ἀζήζ, δυνάμεθα εἰπεῖν, εἶνε ὁ Μαχμουτ τῆς ἐποχῆς του, τὸ σωτήριον καὶ ζωτικὸν πνεῦμα τῆς Αὐτοκρατορίας, ἡ πυξίς, πρὸς ἣν οἱ ὑπὸ τὸ σκῆπτρον αὐτοῦ λαοὶ ἀτενίζουσιν ὀσμημέραι. Ὀπόση πατρικὴν μέριμναν δὲν κατέβαλε καὶ δὲν παύει καταβάλλων ὁ μέγας οὗτος Μονάρχης ὑπὲρ τῆς βελτιώσεως τῶν θεῶθεν ἐμπειστευμένων αὐτῷ λαῶν ἀπὸ τῆς ἀναβάσεώς του εἰς τὸν θρόνον, ἥτις πανηγυρίζεται κατ' ἔτος ὡς εὐτυχὲς συμβεβηκός!

Τὸ νὰ ἀναφέρωμεν ἐνταῦθα λεπτομερῶς τὰ καλὰ, ὧν ἠξιώθη τὸ Κράτος ἀπὸ τῆς ἐλεύσεως τοῦ προσφιλοῦς τούτου Μονάρχου ἤθελεν εἶσθαι αὐτόχρημα περιττολογία. Ἀρκούμεθα δὲ λέγοντες ὅτι αἱ σωτηριώδεις μεταρρυθμίσεις, δι' ὧν ἐνεκαινίασε τὴν ἐνθρόνισίν Του καὶ ἄς ἐπιδιώκει μετ' ἐπιμονῆς ἀκλόνητου διὰ τὴν τιμὴν τῆς βασιλείας Του καὶ τὴν εὐδαιμονίαν τῶν λαῶν Του, διαδέχονται ὀσμημέραι ἀλλήλας μετ' ἐκπληκτικῆς ταχύτητος· αἱ καταχρήσεις ἐξελέγχονται καὶ τιμωροῦνται παραδειγματικῶς, ἢ ἱκανότης ἐκτιμᾶται καὶ ἀμείβεται, τὰ οικονομικὰ τοῦ Κράτους βελτιοῦνται, τὰ ἐλλείποντα ἀναπληροῦνται διὰ τῆς πλέον ἀξιωματικῆς οικονομικῆς διαχειρίσεως, αἱ στρατιωτικαὶ δυνάμεις τοῦ Κράτους ἀναπτύσσονται, αἱ ἐσωτερικαὶ συγκοινωνίαι τῶν ἐπαρχιῶν διευκολύνονται, ἡ γεωργία καὶ τὸ ἐμπόριον ζωογονεῖται καὶ μυρία ἄλλα εὐεργετήματα παρέχονται ὑπὸ τῆς ἀκαμάτου θελήσεως τοῦ μεγαλεπήθου τούτου Ἄνακτος, εἰς ἃν δικαίως δυνάμεθα νὰ ἀποδώσωμεν τὸν τίτλον Ἀ ν α μ ο ρ φ ω τ ο ῦ.

Η Α. Μ. Ο ΣΟΥΛΤΑΝΟΣ,
ΑΒΔΟΥΛ-ΑΖΗΖ-ΧΑΝ.

Ἰδοὺ πῶς ἐξεικονίζει τὸν Ἄνακτα ἡμῶν, ἐν ἀρχῇ τῆς εἰς τὸν περίοπτον θρόνον τῶν Ὀσμανλιδῶν ἀναβάσεώς του, ὁ γίγας τῆς Εὐρωπαϊκῆς δημοσιογραφίας «Χρόνος:»

« Τὸ βάρος, ὅπερ ἔθλιβε τὴν Τουρκίαν, ἀπὸ πολλοῦ
« εἶχεν ἤδη ἀρθῆ. Ἐπὶ τοῦ θρόνου ἐκάθητο νέος Σουλ-
« τάνος, πάντῃ διάφορος τοῦ προκατόχου του. Καὶ πρὶν
« ἔτι ἀναγορευθῆ οὗτος Σουλτάνος, ἐνῶ ἔζη ὡς ἰδιώτης,
« ἡ φήμη ἐκήρυττεν αὐτὸν ὡς ἐκ διαμέτρου ἀντίθετον
« πρὸς τὸν ἀδελφόν του, καὶ ὡς κεκτημένον ἅπαντα τὰ
« ἀγαθὰ ἰδιώματα ὅσων ἔστρεψεν ἐκεῖνος. Κατὰ τὰ τε-
« λευταῖα ἔτη τῆς ἀσθενοῦς βασιλείας τοῦ Ἀβδουλ Με-
« τζήτ, ἡ μόνη ἐλπίς καὶ παρηγορία τῶν ἀθυμούντων
« ὑπηκόων ὑπῆρξεν ἡ ἀντίθεσις καὶ ἡ παντελής τῶν δύο
« ἀδελφῶν διαφορά. Ἡ μεγάλη ὁμοιότης τοῦ Ἀβδουλ-
« Ἀζήζ πρὸς τὸν πατέρα του Μαχμουτ προεμήνυεν
« ὅτι ὁ νεώτερός του υἱὸς εἶχε κληρονομήσει ἀπάσας τὰς
« πολιτικὰς καὶ στρατιωτικὰς του ἀρετὰς. Καί τοι δὲ
« ἡ ἐθιμοταξία δὲν ἐπέτρεπεν εἰς αὐτὸν νὰ ἐνασχοληθῆ
« εἰς τὰ πολιτικὰ καὶ νὰ λάβῃ γινῶσιν τῶν τε ἀνθρώπων
« καὶ τῶν πραγμάτων, ἐσπούδασεν ὅμως ἀείποτε καὶ
« ἐν τῇ μικρᾷ καὶ περιορισμένῃ σφαίρᾳ τῆς ἐνεργείας του
« νὰ μὴ ὁμοιάσῃ πρὸς τὸν ἀκηδῆ προκατόχον του. Ἠγάπα
« τοὺς ἵππους, ἦτο δὲ τολμηρὸς καὶ ἐπιτήδειος ἵππευς,
« ἄξιος θηρευτῆς καὶ ἔτι ἀξιώτερος στρατιωτικός. Ἐν
« τῷ ἰδιωτικῷ βίῳ του ἐπεδίωξεν ἀνέκαθεν τὴν τάξιν καὶ
« τὴν φειδῶ, μέτριος ὢν εἰς τὰς συνηθείας καὶ οὐδέποτε
« ἀπτόμενος τῆς καπνοσύριγγος ἢ τοῦ οἴνου, κάλλιστον
« δὲ διατελῶν ἀνδρὸς πρότυπον εἰς τὴν μίαν σύζυγόν του.
« Ἀυστηρὸς ὢν πρὸς ἑαυτὸν καὶ ἐπιμελούμενος ἀδιακό-
« πως, ὅπως διὰ τῆς ἀσκήσεως ἀναδείξῃ τὸ ῥωμαλέον
« σῶμά του καρτερικόν, ἐφέρετο ὅμως ἤπιος πρὸς τοὺς
« ἄλλους καὶ συγκαταβατικός, διὸ ἠγάπων καὶ ἐξύ-
« μνουν αὐτὸν ἅπαντες οἱ ὑπηρέται του. Τοιοῦτον λοι-
« πὸν ἔχων χαρακτῆρα, ἐλυπεῖτο μεγάλως φυσικῶ τῷ
« λόγῳ, ὅσάκις ἐφθάνεν εἰς τὰς ἀκοάς του ἡ κοινὴ φήμη
« περὶ τοῦ τότε ἐπικρατοῦντος οἰκτροῦ συστήματος, καὶ
« δὲν ἔπαυεν ὡς ἐκ τούτου μελετῶν, κατὰ τὰς μακρὰς
« ὥρας τῆς ἀναχωρήσεως καὶ ἐρημίας του, τίνι τρόπῳ
« ὤφειλε νὰ ἐπενέγκῃ σωτηρίους βελτιώσεις εἰς τὸ Κρά-
« τος, ὅπερ ἐμελλέ ποτε νὰ κυβερνήσῃ.

« Ὅτε ὁ Ἀβδουλ-Ἀζήζ ἀνέλαβε τὴν ἐξουσίαν, ἐχάρη-
« σαν ἐπὶ τούτῳ καὶ ἰθαγενεῖς καὶ ἀλλοδαποὶ, καὶ ὅσοι
« ἐκ τῶν Εὐρωπαίων ποθοῦσι διακαῶς τὴν Τουρκικὴν πα-
« λιγγενεσίαν. Ἔτος παρῆλθεν ἀφοῦ βασιλεύει ὁ προσ-
« φιλέστατος τῷ ἔθνει Σουλτάνος. (1) Ὀλίγοι μῆνες
« ὁμοιάζουσι στιγμὴν ἀκαριαίαν ἐν τῷ βίῳ τῶν ἐθνῶν.
« Ἐν τούτοις ἡ πρωτεύουσα μετεβλήθη, καὶ ὁσήμεραι
« μεταβάλλεται ἐπὶ τὰ κρείττω. Ὁ Ἀβδουλ-Ἀζήζ προεκή-
« ρυξε τὴν ἀρχὴν τῆς ἰσότητος πάντων ἐνώπιον τοῦ
« νόμου, φαίνεται δὲ ἐκτιμῶν μεγάλως τὴν ἰκανότητα
« καὶ τὴν περὶ τὰ πολιτικὰ τριβὴν τῶν ὑπουργῶν του,
« διότι πάντοτε ἠθέλησε νὰ περιστοιχίζετα ὑπὸ τῶν
« πλέον πεφωτισμένων ἐξ αὐτῶν τὴν μεγαλητέραν δὲ
« καταβάλλει προσοχὴν καὶ φροντίδα εἰς τὸν στόλον καὶ
« τὸν στρατόν. Πολλὰς μὲν ἐπὶ τὸ Εὐρωπαϊκώτερον με-

« ταρρύθμισεις ὑπέστη ὁ στρατὸς κατὰ τε τὴν δίαιταν,
« τὸν ἱματισμὸν καὶ τὴν τάξιν, πολλὰς δὲ καὶ ἔτι πλείονας
« ἐργασίας θὰ ἐπιχειρήσῃ ἡ κυβέρνησις εἰς τὸ ναυτικόν.»

Καὶ ὄντως, πᾶσα ἡμέρα τῆς βασιλείας τοῦ Σουλτάνου Ἀβδουλ-Ἀζήζ εἶνε ἐν γιγαντιαίῳ βῆμα πρὸς τὰ πρόσω, καὶ ἐνθαρρύνει τοὺς φίλους τῆς προόδου, ὅπως συλλάβωσι τὰς φαιδροτέρας περὶ τοῦ μέλλοντος τῆς Τουρκίας ἐλπίδας. Εἶθε ὁ Ὑψιστος, οὐ τινος ἢ χειρ σκιαῖζει τὰς κορυφὰς τῶν βασιλέων, δωρήσῃται ὑγείαν ἀνεπηρέαστον τῇ Αὐτοῦ Αὐτοκρατορικῇ Μεγαλειότητι, πρὸς ἐφαρμογὴν τῶν σωτηρίων μεταρρύθμισεων, ἃς συνέλαβεν ὁ μεγαλεπήβολος Αὐτοῦ νοῦς ἐπ' ἀγαθῷ τοῦ Κράτους.

P.

ΣΥΜΜΙΞΤΑ.

Η ΑΝΑΡΡΩΣΙΣ. — Ἄπαντες ἠξεύρομεν ὁποῖα τινὲς εἰσὶν αἱ τῆς ἀναρρώσεως συγκινήσεις, ἀφοῦ ἡ ἀσθένεια διὰ τῆς πυρετώδους καὶ κατίσχνου αὐτῆς χειρὸς μᾶς ἔδειξεν ὑπανοίκτους τὰς θύρας τοῦ τάφου. Οἱ πρῶτοι λόγοι, ἢ μᾶλλον αἱ πρῶται χαρὰς κραυγαί, εἰσὶν οἱ ὕμνοι τῆς εὐγνωμοσύνης πρὸς τὸν σωτῆρα Θεὸν, πρὸς τὴν οἰογένειαν, πρὸς τοὺς φίλους, πρὸς ἐκείνους οὓς ἀγαπῶσι, καὶ πρὸς ἐκείνους εἰσέτι οὓς ἠγάπησαν. Τὰ κακὰ αἰσθήματα ἐσβέσθησαν, τὰ δὲ καλὰ ἐμεγάλυνον· δύναται τις νὰ εἴπῃ ὅτι ὁ πυρετὸς, συμπαραφέρων ἅπαντα τὰ σαπρὰ τοῦ σώματος μιάσματα, ἐξερρίζωσε ταυτοχρόνως ἅπαντα τὰ τῆς ψυχῆς παράσιτα φυτὰ. Ἡ καρδία καθίσταται γῆ εὐφορος καὶ παρθένος, ἥτις καλύπτεται ἀπὸ νέα ἄνθη, καὶ ἥτις δὲν ἀποπνέει πλέον εἰμὴ εὐωδίας. Μεγάλῃ τις ἀσθένεια εἶνε εἶδος σταθμοῦ μεταξὺ θανάτου καὶ ζωῆς· περίστασις καταναγκαστικῆς ἀναπαύσεως, ὅπου ἡ ψυχὴ, ἐντελῶς ἀπαλλαγείσα τῆς ὕλης, αἰωρεῖται ἐλευθέρως ἄνωθεν τῶν ἀνθρωπίνων παθῶν, ὅπως τὰ σταυρόρροδα ἐκεῖνα, ἅτινα κατῶκουν τὴν κορυφὴν τῶν ὀρέων ἵνα συνδιαλέγωνται μᾶλλον ἀπ' εὐθείας μὲ τὸ πνεῦμα τοῦ Θεοῦ.

Τὸ τοῦ ἀναρρώνοντος δωμάτιον εἶνε μοναστήριον, ἐν ᾧ ἔλαβε χώραν ἡ μεταμόρφωσις τοῦ ἀρχαίου Αἴσωνος. Ὁ ἀρχαῖος ἄνθρωπος ἐχάθη, ὁ νέος ἔρχεται εἰς κατάνυξιν, καὶ ἀφοσιούται εἰς θρησκευτικὰς μελέτας· οἱ κακοὶ γίνονται ἐν αὐτῷ καλοὶ, οἱ δὲ καλοὶ καλῆτεροι. Ὁ εἰς τὸν βίον ἐπανερχόμενος ἀναρρώνων ὁμοιάζει μὲ παιδίον, ὅπερ γεννᾶται ἐν καιρῷ ἡμέρας. Τὸ πᾶν περὶ αὐτὸν εἶνε χαρὰ, φῶς, δρόσος, θυμηθία· τείνει τοὺς δύο βραχίονας πρὸς πάντα τὸν προστυχόντα ἄνθρωπον, ὡς πρὸς ἀρχαῖον φίλον· ἢ ἐπὶ πολὺ ἀναχαιτισμένη αὐτοῦ στοργὴ ἔχει τὴν ὄρμην καὶ τὸ διαυγὲς χεῖμαρρόν, ὅστις διαρρήγνυει τὸ πρόχωμά του, καὶ ὄν οὐδεὶς φραγμὸς δύναται ν' ἀνασειλῇ.

Η ΜΟΝΩΣΙΣ. — Ἄπαντα τὰ φυτὰ, τὰ διὰ πραείας καὶ συνάμα σοφῆς χειρὸς ἐν τῇ καρδίᾳ τοῦ ἀνθρώπου, καὶ μάλιστα τοῦ νεανίου, φυτευθέντα, ἀνθοῦσι καὶ καρποφοροῦσιν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐν τῇ μοναξίᾳ, ἣν διὰ τοῦτο ἀπεκάλεσαν ἱεράν. Τοῦτο τὸ καλὸν ἔχει ἡ μόνωσις, ὅτι

(1) Σημειωτέον ὅτι τὸ ἄρθρον ἐγράφη τὴν 3(15) Ὀκτωβρίου 1862.

αναγκάζει τὸν ἄνθρωπον νὰ καταλαμβάνῃ τὴν ἀνέκφραστον εὐχαρίστησιν, ἣτις ὑπάρχει ἐν αὐτῷ εὐχαρίστησιν, ἢν τινα ἤθελε διὰ παντὸς ἀγνοεῖ, καθὼ ἀπολλυμένην ἐν τῷ μέσῳ τῆς ἐγωιστικῆς ταύτης κοινωνίας, ἣτις μᾶς ὑπεξαιρεῖ τὸ ἦμισυ τοῦ βίου ἡμῶν. Ἡ μόνωσις συνειθίζει τὸν ἄνθρωπον ἵνα ἐπανέρχεται διηλεκτικῶς πρὸς ἑαυτὸν, τοῦτο δὲ ἐστὶν ἡ καθημερινὴ σύννοια.

Ὀλόκληρὸς τις θρησκεία ὑπάρχει ἐν τῇ μοναξίᾳ, ἢν ἐπεπόθησαν καὶ ἐζήτησαν πάντοτε οἱ ἀναχωρηταί, οἱ ἀσκηταὶ καὶ οἱ παντὸς εἶδους μονάζοντες. Ἡ μόνωσις καθιστᾷ τοὺς καλοὺς καλοὺς, καὶ καθαρίζει τὸν νοῦν καὶ τὴν καρδίαν· διότι ἐν μὲν τῇ σιγῇ ὁ Θεὸς ὁμιλεῖ εἰς τὴν καρδίαν τοῦ ἀνθρώπου, ἐν δὲ τῇ μόνωσιν ὁ ἄνθρωπος συνδιαλέγεται εὐχρῆστερον μετὰ τοῦ Θεοῦ.

ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΕΧΝῶΝ ΠΑΡΑ ΤΟΙΣ ΣΙΝΑΙΣ. — Καθ' ὅν

χρόνον ἡ τῶν τεχνῶν καὶ ἐπιστημῶν παραγωγὸς ἀρχαία Ἑλλάς, ἡ κλασσικὴ αὐτὴ χώρα παντὸς ὠραίου καὶ μεγαλοπρεποῦς, ἠλέκτριζε τὸν ἀρχαῖον κόσμον διὰ τῶν θαυμασιῶν ἔργων καὶ ἀριστουργημάτων τῆς, καὶ ὅλα τὰ λοιπὰ ἔθνη ἐδανείζοντο παρ' αὐτῆς, ὡς πλανῆται ἑτερόφωτοι, τὰ καλὰ, μόνον ἐν ἔθνος, ἀποκεκλεισμένον τοῦ λοιποῦ κόσμου, ἔζη ὡς ἐν γωνίᾳ καὶ παραβύστῳ, ἀνεπηρέαστον καὶ ἴδιον ἀκολουθοῦν πολιτισμῶν. Τὸ ἔθνος τοῦτο ἦσαν οἱ Σίνοι ἢ Κινεζοί, ἐφευρετὰ διαφόρων πρωτοτύπων πραγμάτων· καίτοι δὲ κατὰ τὸν πολιτισμῶν ἐνοκλάζον καὶ ὑπολειπόμενον πολὺ τῶν λοιπῶν ἔθνων καὶ σήμερον ἀκόμη, ἔχει ὅμως καὶ τὰ καλὰ του καὶ εἶνε ἐπιτηδεϊότατον εἰς πᾶν εἶδος τέχνης καὶ ἰδίως εἰς τὴν ζωγραφικὴν. Ὅταν ἐργάτης Κινεζὸς κατασκευάσῃ καλὸν τι ἔργον, τὸ φέρει εἰς τὰ ἀνάκτορα ζητῶν παρὰ τοῦ ἡγεμόνος τὴν ἀμοιβήν, ἢν φρονεῖ ἀνάλογον τῆς λεπτότητος τῆς ἐργασίας του. Ὁ ἡγεμῶν διατάσσει ἀμέσως νὰ ἐκθέσῃσι τὸ ἔργον παρὰ τὴν θύραν τῶν ἀνακτόρων ἐπὶ ἐν ἔτος· καὶ ἂν μὲν ἐκ τῶν διαβατῶν τις εὖρη ἔλλειψιν τινα ἢ ἐργασία ἀπορρίπτεται, ὁ δὲ ἐργάτης οὐδεμίαν ἀμοιβὴν λαμβάνει, ἂν δὲ τὸ ἐναντίον, τότε ὁ ἐργάτης ἀμείβεται καὶ συγκαταλέγεται εἰς τὸ σῶμα τῶν τεχνιτῶν.

Ἐργάτης τις εἶχε ζωγραφῆσαι ἐπὶ μεταξωτοῦ γιλπνοῦ ὑφάσματος στάχυν, ἐφ' οὗ ἴστατο πτηνόν· μετὰ τὸσαύτης δὲ ὠραιότητος καὶ τέχνης ἦν ἐξωγραφημένον, ὡστε πάντες τὸ ἐθαύμαζον. Τὸ ἔργον τοῦτο εἶχε μείνει πολὺν καιρὸν ἐκτεθειμένον, ὅταν ἡμέραν τινὰ διαβαίνων ἐκείθεν κωφὸς τις τὸ κατέκρινε. Πάραυτα ὠδήγησαν αὐτὸν ἐνώπιον τοῦ ἡγεμόνος, ὅστις ἠρώτησε τὸν κωφὸν διατί δὲν τῷ ἤρσεν ἡ ἐργασία· οὗτος δὲ ἀπεκρίθη: «Ὅλος ὁ κόσμος γνωρίζει, Μεγαλειότατε, ὅτι ὅταν πτηνόν τι σταθῇ ἐπὶ στάχυν, οὗτος θὰ λιγύσῃ, ἐνῶ ὁ ζωγράφος παρεβλέψε τὴν φυσικὴν ταύτην περιπτώσιν. Ἴδου λοιπὸν τὸ ἐλάττωμα τῆς ἐργασίας.» Ἡ παρατήρησις αὕτη ἐπεδοκιμάσθη παρὰ πάντων, καὶ ὁ ἐργάτης ἀπεπέμθη ἄνευ ἀνταμοιβῆς.

Η ΘΕΙΑ ΕΝΑΘΡΩΠΗΣΙΣ. — Εὐσέβιος ὁ Παμφίλου, εἰς τῶν πεπαιδευμένων τοῦ αἰῶνος του, ἀκμάσας τῷ 264—340 μετὰ Χριστὸν, ἀναφέρει ὅτι ὁ Αὐγουστος Καῖσαρ, ἐλθὼν ποτὲ εἰς τὸ μαντεῖον τῶν Δελφῶν καὶ θυσιάσας ὡς Ἕλληνα, ἠρώτησε τὴν Πυθίαν ποῖος θέλει βασιλεύσει

μετ' αὐτόν· ἡ δὲ τῷ ἀπεκρίθη διὰ στίχων τοὺς ἐπομένους χρησμούς, μαρτυροῦντας τὴν θεῖαν τοῦ Σωτῆρος ἐνανθρώπησιν:

Παῖς Ἑβραῖος κέλεταί με, Θεοῖς μακάρεσσιν ἀνάσσειν,
τὸν δὲ δόμον προλιπεῖν καὶ Ἄιδωνι αὖθις ἰκέσθαι.
Λοιπὸν ἄπιθι σιγῶν ἐκ βωμῶν ἡμετέρων.

Ταῦτα μαθὼν ὁ Αὐγουστος Καῖσαρ, ἐπέστρεψεν εἰς τὴν Ρώμην καὶ ἀνήγειρεν εἰς τὸ Καπιτώλιον βωμὸν, ἐφ' οὗ ἐπέγραψε: «Βωμὸς οὗτος ἐστὶ τοῦ πρωτογόνου Θεοῦ· ἰσοδυναμεῖ δὲ πιθανώτατα οὗτος μὲ τὸν τοῦ Ἀγνωστοῦ Θεοῦ βωμὸν τῶν Ἀθηναίων, ἐξ ὧν πολλοὶ φιλόσοφοι κἄπως ἐθεολόγησαν περὶ τῆς θεῖας ἐνανθρωπήσεως. Αὐτὸς ὁ χιλιάδας ἔτη πρὸ τῆς θεῖας ἐνανθρωπήσεως ζήσας Ὀρφεὺς λέγει πού:

Αὐδὴν ὀρκίζω σε πατρός, τὴν φθέγγατο πρῶτον,
ἦνίκα κόσμον ἅπαντα ἐαῖς στηρίζατο βουλαῖς.

ὅπου πολλοὶ τῶν ἡμετέρων παρατηροῦσιν ὅτι διὰ τοῦ Αὐδῆν ἐννοεῖ τὸν Υἱὸν καὶ Λόγον τοῦ Θεοῦ, ὡς καὶ ἐκ τοῦ προρρηθέντος στίχου δῆλον γίνεται.

Εἰς δὲ λόγον θεῖον βλέψας, τούτῳ προεδράμεν.

Εἰς δὲ τῶν ἡμετέρων θεολόγων παρατηρεῖ καὶ εἰς αὐτὸ τὸ ὄνομα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ παράδοξον προρρηθῆναι ὅτι δηλαδὴ ὁ Θεὸς προέδειξεν αὐτὸ διὰ τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἀλφαβήτου, τὸ ὁποῖον ἔχει 24 γράμματα· διαιροῦνται δὲ ταῦτα εἰς ὀκτὼ μονάδας ἀπὸ τοῦ Α ἕως τοῦ Θ, εἰς ὀκτὼ δεκάδας ἀπὸ τοῦ Ι ἕως τοῦ Π, καὶ εἰς ὀκτὼ ἑκατοντάδας ἀπὸ τοῦ Ρ ἕως τοῦ Ω. Αἱ ὀκτὼ μονάδες κάμνουν 8, αἱ ὀκτὼ δεκάδες κάμνουν 80 καὶ αἱ ὀκτὼ ἑκατοντάδες 800· τὸ ἄθροισμα δὲ τούτων εἶνε ὁ ἀριθμὸς 888· ἀλλὰ καὶ τὰ στοιχεῖα τοῦ ὀνόματος ΙΗΣΟΥΣ, ἀριθμητικῶς ἐξεταζόμενα, ἀποτελοῦσι τὸν αὐτὸν ἀριθμὸν. Τὸ αὐτὸ δὲ ἀποδεικνύουσι καὶ τινες ἀρχαῖοι στίχοι ἀγνώστου ποιητοῦ:

Ὀκτὸ γὰρ μονάδας, τὸσας δεκάδας ἐπὶ τούτοις
ἦδ' ἑκατοντάδας ὀκτὼ, ἀπιστοκόροις ἀνθρώποις ὄνομα δηλώσει.

ΑΡΑΒΙΚΗ ΠΟΙΗΣΙΣ. — Πρὸ τοῦ Μωάμεθ, τοῦ πατρὸς τούτου, οὕτως εἶπεν, τῆς φιλολογίας τοῦ Ἀραβικοῦ ἔθνους, ἡ ἀραβικὴ γλῶσσα δὲν εἶχεν ὅλην ἐκείνην τὴν ἀρμονίαν καὶ τὴν γλυκύτητα, ἢν παρατηροῦμεν σήμερον εἰς αὐτήν. Τὸ Κοράνιον, τὸ Εὐαγγέλιον τῶν Ἀράβων, ἐγγράφη εἰς καθαρὰν καὶ ἀρμονικωτάτην γλῶσσαν, συνεχῶς δὲ ἐπαναλαμβανόμενον ὑπὸ τῶν ὀπαδῶν του ἐγένετο πρόξενον τῆς μορφώσεως τῆς Ἀραβικῆς γλώσσης, ἣτις, καίτοι πλουσία καὶ ἰδίως εἰς παράστασιν εἰκόνων, εἶνε ὅμως ἀτελής καὶ ἀκανόνιστος· διότι τὸ ἐξ εἰκοσιοκτῶ γραμμάτων συγκείμενον Ἀραβικὸν ἀλφάβητον ἀπαρτίζεται ὅλον σχεδὸν ἐκ συμφῶνων, ἀναπληρουμένης τῆς ἐλλείψεως τῶν φωνηέντων διὰ τινῶν συμφῶνων, καὶ διὰ τῆς ἐπιθέσεως σημεῖων δηλοῦντων φωνήεντα.

Ἡ ποίησις τῶν Ἀράβων πρὶν τοῦ Μωάμεθ συνίστατο εἰς μικρὰ τινὰ ποιήματα, Μοαλλὰκ καλούμενα καὶ γραφόμενα ὑπὸ τῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ Ἀράβων. Πλήρη μελαγχολίας τὰ ποιητικὰ ταῦτα, περιγράφουσι μάχας, τρικυμίας καὶ τὰ ὅμοια τούτοις. Μετὰ δὲ τὸν θάνατον τοῦ Μωάμεθ, τοῦ μεγάλου τούτου ποιητοῦ τοῦ Ἀραβικοῦ ἔθνους, ὁ ἀνεψιὸς αὐτοῦ Ἀλῆς, ὁ τέταρτος Καλίφης, ἐν τῷ μέσῳ τῆς ταρχώδους αὐτοῦ βασιλείας, ἐθυσιάζε

ΠΟΙΗΣΙΣ.

ΚΥΚΝΕΙΑ ΜΕΛΗ.

(Ἀπόσπασμα ἀνεκδότου ποιήματος).

ΠΡΟΟΙΜΙΟΝ.

Τὴν ὄραν, καθ' ἣν κρύπτεται τῆς Σαλαμίνος πέραν ὁ ἥλιος, μακρὰς σκιάς ἐπὶ τῆς στρωμνῶν, τῆς Ἀθηνᾶς ἀνήρχετο τὸν λόφον καθ' ἑσπέραν ἀνὴρ ὠχρὸς τὸ μέτωπον, σιωπηλῶς δακρῶν.

Δὲν εἴλικον τὸ βλέμμα του τὰ εὐγενῆ τεμένη, οὐδὲ τ' ἀριστουργήματα τῆς ἀθανάτου σμίλης· εἰς πάντα τὰ περὶ αὐτὸν εἶν' ἡ ψυχὴ του ξένη, κ' ἐκάθητο εἰς σύντριμμα καταπεσοῦστος στήλης.

Ἡ ὄψις του ἦν ἀπαθής, τὸ ἦθος κατηφές του· ὄρας διέμενε κρατῶν βαρὺ τὸ μέτωπόν του, κ' ἐπέδραπε δι' ὀφθαλμοῦ ψυχροῦ καὶ ἡμισθέστου τὸν πόντον ἀπὸ τ' οὐρανοῦ, τὴν γῆν ἀπὸ τοῦ πόντου.

Μηχανικῶς κινούμενα ὑπὸ λεπτοῦ ψιθύρου πολλάκις διεστέλλοντο τὰ πελιδνὰ του χεῖλη, ὡς ἡ ψυχὴ του πρὸς ψυχὴν ἀποῦσαν ἂν ὠμίλει, ἢ ἂν ἐζήτῃ εἰς τὰ περὰ νὰ φύγῃ τοῦ ζεφύρου.

Ἄλλοτ' ἐκράτει μελάνον βιβλίον ἀνὰ χεῖρας, καὶ ἔγραφεν ἐπὶ τινος λευκοῦ εἰσέτι φύλλον, ἢ ὡς ἂν ἀνεγίνωσκε θεοπίσματα τῆς μοίρας, εἰς τὰς σελίδας ἀτενεῖς τοὺς ὀφθαλμοὺς προσήλου.

Ὅταν τὸ φῶς καθήρχετο τῆς ἀργυρᾶς σελήνης, καὶ τὰς μορφὰς συνέγενε ἀμφίβολον καὶ τρέμον, ἐπὶ τῆς στήλης ἀνδρίας ἐθάβρις τῆς λιθίνης πῶς ἦτον, ἢ ὁ οἰκουρὸς τοῦ Παρθενῶνος δαίμων.

Οἱ ἀκροφύλακες αὐτοὶ ὁσάκις τὸν ἀπίντων τὴν κλίμακ' ἀνερχόμενον βραδέως τοῦ Αὐγούστου, ἀπέστρεφον μετ' εὐλαβοῦς σιγῆς τὴν κεφαλὴν των, καὶ μόνον τὸν κατέλειπον εἰς τοὺς συλλογισμοὺς του.

Μίαν ἐσπέραν εἰς αὐτῶν, περιπολῶν τὰ τεῖχη, τῆς πόλεως πολύμορφον τὴν ὄψιν ἑθεάτο· ἄλλου μὲν γάμων τελετὴ καὶ εὐωχὴ ἀντήχει, ἄλλου δ' ἐφέρετο νεκρὸς εἰς τὴν ὄδον τὴν κάτω.

Ἐδῶ ἐλπίδες, γέλωτες, καὶ τῆς ζωῆς ἡ μέθη, ἐκεῖ κλαυθμὸς κ' ἐρήμωνις κ' ἡ τελευταία λήθη· ἀθύμως πρὸς τὸ θέαμα ὁ φύλαξ διεσέθη, καὶ πῶς τοῦ ξένου τὴν ὄχραν μορφήν ἐνεθυμήθη.

« Ἀνίστου μοίρας καὶ αὐτὸς δὲν ἦτον ἄρα θῦμα· τὰ δάκρυα τῷ ἔλαχον ποτόν, τροφὴ ὁ πόνος. »
Τοιαῦτα λέγων, πρὸς αὐτὸν διεύθυνε τὸ βῆμα, καὶ τὸν ἐζήτῃ εἰς τὰς πυκνὰς σκιάς τοῦ Παρθενῶνος.

Ματαίως τὸν ἐζήτησεν· ἦν ἔρημος ὁ κῆνος, μονήρεις ἦσαν οἱ ναοὶ κ' ἐσίγων αἱ σκιάς των· ἀλλ' ἐπὶ λίθου ἀνοικτῶν τὸ μέλαν ἦν βιβλίον, κ' εἰς τοῦ ἀνέμου τὰς πνοὰς τὰ φύλλα του ἐπέτων.

Αὐτὰ τὰ μόννα λείψανα ψυχῆς φλογοβόρουστος, λυπῶν ἀνεμοσκόρπιστα μνημόσυν' ἀπορρήτων, τοὺς ἀρβυλίμους στεναγμοὺς τῆς τεθλιμμένης Μούσης ὁ φύλαξ περιέσυσεν ὁ τῶν ἀρχαιοτήτων.

Ὅ, τι αὐτὸς ἠγάπησεν, ὅ, τι ἠλίπισε κ' ἠθρόθη ἐπλέθη ὡς νεκρῶσιμος τοῦ τάφου του στεφάνη· ἀπότισα θὰ μαρνανθοῦν ἐκεῖ τὰ ἄγρι' ἄνθη, ἐκτὸς ἐν δάκρυ συμπαθοῦς καρδίας ἂν τὰ βάνη.

στιγμάς τινὰς εἰς τὴν ποίησιν· ὁ δὲ Μοαβιάχ, ὁ διάδοχος αὐτοῦ, ἐτίμα καὶ εὐηργέτει μεγάλως τοὺς ποιητάς. Ὁ Ἄραρον ἐλ-Ρεσιδ, ὅστις οὐδέποτε ὠδοιπόρει ἄνευ συνοδείας ἑκατὸν τοῦλάχιστον σοφῶν, ἐπίσης μεγάλως ἐπροστάτευσε τὴν ποίησιν· καὶ ὁ Ἑλ-Μααμούν, ὁ συστήσας σχολεῖα καὶ ἀκαδημίας, ὑπῆρξε θερμὸς τῆς ποιήσεως λάτρης.

Μεταξὺ τῶν Ἀραβικῶν ποιήσεων οὐδεμία ὑπάρχει τραγωδία, οὐδεμία κωμῳδία, οὐδὲν ἔπος· συνίσταται δὲ ἡ ποίησις αὐτῶν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἀπὸ τολμηρὰς μεταφορὰς καὶ ἀπὸ ὑπερμέτρους ἀλληγορίας. Εἶνε ἀρμονικὴ, καὶ ὁμοιοκαταληκτοῦσιν οἱ στίχοι οὐ μόνον κατὰ τὴν τελευταίαν λέξιν, ἀλλ' ἐνίοτε πᾶσαι αἱ λέξεις τοῦ ἐνὸς στίχου μὲ τὰς τοῦ ἄλλου. Ἐν γένει δὲ ἡ τῶν Ἀράβων ποίησις εἶνε ζωηρὰ, ἐνθουσιαστικὴ καὶ διδασκατικὴ, βασιλεύει δὲ εἰς αὐτὴν ἡ φαντασία καὶ τὸ πνεῦμα.

ΤΟ ΚΑΗΡΟΔΟΤΗΜΑ ΤΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ. — Οἱ παρὰ τῆς φύσεως προικισθέντες μὲ μεγαλοφυῖαν συγγραφεῖς σπανίως ἔτυχον καὶ τῶν ἀγλαῶν δῶρων τῆς τύχης. Ἐξετάζων τις τὴν ἱστορίαν τῶν δοκίμων συγγραφέων, εὐρίσκει τοσαῦτα παραδείγματα μαρτυροῦντα τὴν ἀλήθειαν ταύτην, ὡστε δικαίως ἤθελεν ἀνακράζει: « Ἡ πενία αἰεὶ σύντροφος τυγχάνει τῇ παιδείᾳ. »

Ὁ περίφημος ποιητὴς Τάσσος λίαν συνεχῶς ἐστερεῖτο καὶ αὐτῶν τῶν πρὸς τὸ ζῆν ἀναγκαιῶν. Ὁ Παῦλος Βοργέζιος μετῆλθε δέκα πέντε ἐπιτηδεύματα, καὶ δὲν ἠδύνατο νὰ κερδήσῃ οὐδὲ τὸν ἄρτον του. Ὁ Βαντιβόγλιος εἰσῆλθεν εἰς τὸ πτωχοκομεῖον, ὅπερ αὐτὸς ὁ ἴδιος ἐθεμελίωσεν. Ὁ Κορνήλιος, φορῶν τὸ ἐν τῶν ὑποδημάτων του, περιέμενε παρὰ τινι ἐμβλαλωματῶ ὅπως διορθῶσῃ τὸ ἔτερον. Ὁ Ρακίνας θανάτῳ ἀφῆκε τὴν οἰκογένειάν του εἰς τοιαύτην πενίαν, ὡστε ἔζη διὰ τῶν συνεισφορῶν. Ὁ Μίλτων ἐπώλησε τὸ ἀριστοῦργημά του Ὁ Ἀπολεσθεῖς Παράδεισος ἀντὶ πέντε λιτρῶν στερλινῶν. Ὁ Καμοῦνς ἀπέθανεν εἰς τὸ δημοτικὸν νοσοκομεῖον, καὶ ὁ Σερβάντες ὑπὸ τῶν ταλαιπωριῶν καὶ τῆς πενίας. Ὁ Γολδσμιθ ἀφῆκεν ὡς κληροδότημα εἰς τὴν τεθλιμμένην οἰκογένειάν του χρεὸς 2,000 λιτρῶν στερλινῶν. Ὁ Προυδὼν εἰς πολὺν καιρὸν ὑπηρετεῖ παρὰ τινι βιβλιοπώλῃ ἀντὶ εὐτελοῦς ἀμοιβῆς. Ὁ Ζόνες, κατασυντριβὴς ὑπὸ τῶν τροχῶν ἀμάξης καὶ μὴ ἔχων κατοικίαν μόνιμον, μετεκομίσθη εἰς τὸ νοσοκομεῖον. Ὁ Στέρν κατὰ τὴν ἀποβίωσίν του ὤφειλεν 700 λίτρας· ὁ δὲ Σχίλλερ ἀποθανὼν ἀφῆκεν εἰς τοὺς κληρονόμους του ἑπτὰ φλωρίνια, κτλ. Μεταξὺ δὲ τῶν ἡμετέρων προγόνων γνωστὸς καὶ παροικιῶδης ἐγένετο ὁ Φωκίων, ζήσας ἐν μεγίστῃ πενίᾳ καὶ ἀποθανὼν ἐπὶ ψιθύρου ὁ Φειδίας, ὁ Ἀναξαγόρας, ὁ Κλεάνθης κ.λ.π.

ΓΝΩΜΙΚΟΝ. — Ἄν τὸ κύμα ἦνε ἄστατον, λέγει ὁ Ἀλέξανδρος Δυμάς, ἂν ἡ γυνὴ ἦνε ἔτι πλέον τοῦ κύματος ἄστατος, ὑπάρχει ἐν πράγματι, ὅπερ ἐστὶν ἀπειράκις ἄστατότερον τοῦ κύματος καὶ τῆς γυναικὸς συνάμα.... ὁ ὄχλος.

EKEINH

Τῆς ζωῆς ἀπαυδῶν καὶ ψυχρὸς παροδίτης, ἐφερόμενη ἀκόπως καὶ ἀνάπτουσι θέλων, ὅταν εἶδον ἐμπρός μου νὰ λάμψῃ ἡ μορφὴ τῆς. Ἦτον ὄλη συμπέθεια, ὄλη γλυκύτης ἢ ὠραία ἀδελφὴ τῶν ἀγγέλων.

Ἐνθ' ἦν ἡ ὁδὸς μου κρημνῶν ἀνοδία καὶ μακρὰν Ουελλώδης ὄριζον καὶ μέλας, ἐμειδίασε κ' αἴφνης τὸ πᾶν ἐμειδία κ' ἐξεδλάττησαν ἔκρας ἀνθή, κ' εὐδία διεστράδατ' εὐθὺς τὰς Ουελλάς.

Περιβλέπων τὸν κόσμον, σβεστὸν εἶχον βλέμμα, καὶ ἦν περὶ μου σκότος, ἀγλὺς ἦν, ἐμπρός μου ἄλλ' ἔνευσ' ἐκείνη καὶ μ' εἶδεν ἡρέμα, καὶ τὰς φλέβας μου ζέον διέρρευσεν αἷμα, κ' ἐρωτίσθη ἡ ὄψις τοῦ κόσμου.

Ἦτον ἄχρον τὸ πᾶν, καὶ σιὰ ὀλεθρία ἐπεφέρετο ἀνοθεν μαύρων ἀδύστων, ἀλλὰ ὅταν τὴν εἶδα, σεμνῶς ἠρυσία καὶ ἐδάφη ἡ δύσις, κ' ἐδάφη αἰθρία ἢ ἀγνή εἰς ἤρυσιν καὶ εἰς βύστων.

Ἦτον ὅτε τὴν πλάσιν μελῶν κωκυθῶνον, κρωγμῶν μέτους καὶ ἔριδος ἤχρον πλῆρη ὡς δ' ἐκείνη τὰ γέλιε, διέστειλε μόνον, μουσικῶν ἢ ψυχῆ μου ἐμάθη τόνον, ἀρμονίας τὸ πᾶν ἐπλημύρει.

Εἰς κωφὸν οὐρανὸν κ' εἰς γῆν, τόπον θαυράτων, ἀπογνώστως βλέμμα ἀδρανὲς περιάγων, γλυκὺ δάκρ' εἰς τὸ ὄμμα τῆς εἶδ' ἀναβύβων ἦν ἀδάμας ἐλέους, κ' ἐστράδατ' ἴσον τῆς νεκρᾶς μου καρδίας τὸν πάγον.

Ἦλη, ἔλεγον, εἶνε τὸ πᾶν, ἦν ποικίλην σπερ' ἢ τῆς τυφλῆ καὶ ὁ θάνατος δρέπει τοῦ μετώπου τῆς ὄμωσ' ἰδῶν τὴν καμπύλην, νέον κόσμον ἠσθάνθη, ἠσθάνθη τὴν ὕλην, Νους ὑπέρετος ὅτι διέπει.

Ποῦ μὲ φέρ' ἡ ὁδὸς τῆς ζωῆς ἢ μονήρης; ποῦ; ἠρώτων κ' ὑψώθη τὸ λάμπον τῆς ὄμωσ' οἱ βλαβεῖς ὀφθαλμοὶ τῆς φωτὸς ἦσαν πλήρεις, καὶ ἀκτιῶν αὐτοῦ ἀπαυγάζουσα ἦρις τὸ οὐρανὸν μ' ἐδαίσε ὄμωσ'.

Πανταχοῦ ἀνοικτοὶ μοὶ προσέχων τάφοι, καὶ ἀθάνατον μόνον τὸν θάνατον εἶδον εἶχον πένθος ἐντός μου, ὅπταν ἐστράφη κ' εἰς τὸ φῶς τῶν λαμπρῶν ὀφθαλμῶν τῆς ἐγράφει οἰωνὸς ἀθανάτων ἐλπίδων.

Ζωῆς οὕτω πληροῦσα τὴν γῆν, τὸν αἰθέρα, καὶ χάραξ τὸ παρὸν καὶ ἐλπίδος τὸ μέλλον, ὡς ἀκτὶς φωταῖν τὴν ζωὴν μου ἐπέρα, καὶ μοὶ ἦτον αὐτὴ τοῦ φωτὸς γλυκύτερα ἢ ἀγνή ἀδελφὴ τῶν ἀγγέλων.

A. P. ΡΑΓΚΑΒΗΣ.

Τῷ Κ. Ε. . . ΑΠΕΡΧΟΜΕΝΩ ΕΞ ΑΘΗΝΩΝ.

Ἀπέρχεται τοῦ προσφιλῆς Ἑλληνικοῦ ἐδάφους, ὅπου ἠσπασθῆς τῶν κλεινῶν ἠρώων μας τοὺς τάφοι, τῶν νέων καὶ τῶν παλαιῶν ὅπου θριαμβοῦς ψάλλουσιν ἡ αὔρα καὶ τὸ κύμα, καὶ ὅπου τέχνη, θαύματα ἐπάτει πᾶν σου βῆμα, κ' ἐρείπει λαμπρῶν ναῶν.

Ὅπου πολλάκις ἤκουες, ἀρχαίων λόγων λάτρης, ἐν τῇ Πνυκί ἀπόρρητον φωνήν, κ' ἐν τοῖς θεάτροις κ' εἰς τὰ τεμένη τῶν Μουσῶν, κ' εἰς τὸν Κεραμεικὸν σκιάς ἐξόντας ἀθανάτους καὶ μελετῶν τὸν Πλάτωνα, τὰ ἔργα τοῦ Σωκράτους ἐζήτεις εἰς τὸν Ἰλισσόν.

Ἐάν δ' εἰς τὴν πατρίδα σου ὁπότε μεταβάνης, ἀνερχομένην τὴν ἰδίαν ὑπὸ νυκτὸς μελαίνης κ' ὑπὸ χειμῶνος ζοφεροῦ, ἐπαναστρέφον νοερώς παρὰ τῇ Ἀκροπόλει, τὸν οὐρανὸν τῆς Ἀττικῆς τὸν στίλβοντ' ἀναπόλει, καὶ εὐχῶν καὶ παραρηγορῶ.

A. P. ΡΑΓΚΑΒΗΣ.

ΠΑΡΕΡΓΑ.

ΟΙ ΦΟΡΤΙΚΩΣ ΠΡΟΛΟΓΙΖΟΝΤΕΣ.

Δύο ἀνέκδοτα τοιοῦτων φορτικώτατα προλογιζόντων παρθέτομεν ἐνταῦθα, περιεργίας χάριν, καὶ τοι γνωστὰ ἴσως εἰς πολλοὺς:

Δύο φίλοι, μὴ ἰδόντες ἀλλήλους ἀπὸ πολλοῦ, συνηνητήθησαν τυχαίως εἰς τὸ κυνήγιον, καὶ ἕκαστον τὸν ἐξῆς διάλογον: «Χαίρε, φίλε! τόσον χρόνον ἔχομεν νὰ ἴδωμεν ἀλλήλους! Πῶς ἔχεις κατὰ τὴν ὑγείαν; εἶσαι καλά.— Ὅχι τόσον καλά, φίλε μου! ἐνυμφεύθη, ἀροῦ ἀπεχωρίσθημεν.— Ἐνυμφεύθη; λοιπὸν σὲ συγγαίρω, φίλτατε, διότι ὄχι μόνον ἀπέκτησες σύντροφον τῆς ζωῆς σου, ἀλλὰ εὐρίσκεισαι εἰσέτι καὶ εἰς τοὺς μῆνας τοῦ μέλιτος, τοὺς ὁποῖους πολλοὶ ἀνόητοι ἠθέλησαν νὰ περιορίσωσιν εἰς ἓνα μόνον. Λοιπὸν, ἰδοὺ σὺ νυμφευμένε! Αἶ! τοῦτο εἶνε καλὸν καὶ χαρμόσυνον νέον.— Ὅχι καὶ τόσον καλὸν, φίλε, διότι ἐφορτώθη μίαν ἄσχημον γεροντοκόρη.— Τί ἀκούω; ἰδοὺ μέγα δυστύχημα.— Ὅχι καὶ τόσον μέγα ὅσον τὸ νομίζεις, διότι, καὶ τοι ἀπατηθεὶς κατὰ τὰ ἄλλα, εὐρέθη ὅμως πολὺ ὠφελημένος ὡς πρὸς τὸ κεφάλαιον τῆς προικῆς: δύο χιλιάδες τάλληρα σπικροταιστά!— Αἶ δά! τοῦτο εἶνε παρηγορητικώτατον.— Ὅχι καὶ ὅσον τὸ νομίζεις, διότι τὴν ποσότητα αὐτὴν ἀνέμιξα εἰς ἐμπορικὰς ὑποθέσεις, ἕως οὗ ἐπὶ τέλους τὴν ἔχασα σχεδὸν ἐξ ὀλοκλήρου.— ὦ! δυστυχία!...— Ὑποφερτὴ κάπως, διότι ἀπὸ μερικὰ ποιμνία προβάτων, εὐρεθέντα ἐσχάτως εἰς χειρᾶς μου, ἐπανόρθωσα ἀρκούντως τὰς ζημίας μου.— Αἶ! λοιπὸν ἀπεζημιώθη;— Ὅχι, διότι ἐνῶ ἐπλησίαζον νὰ ἀνακτησῶ ὅ,τι ἔχασα, αἶφνης τρομερὰ ἐπιζωστία μοῦ ἀνήρπασεν ὅλα μου τὰ πρόβατα.— Τί δυστυχία! τοῦτο πάλιν εἶνε κακόν.— Ὅχι τόσον κακόν, διότι παρ' ἐλπίδα ἀπὸ τὰ μαλλία καὶ τὰ δέρματά των εἰσέπραξα χρήματα διπλάσια τῆς προικῆς τῆς γυναικῆς μου.— Τοῦτο εἶνε καλόν.— Ὅχι τόσον καλόν, διότι, μισήσας πλέον τὸ ἐμπόριον, ἀπεφάσισα νὰ γίνω κτηματίας, καὶ οὕτως ὅλα μου τὰ χρήματα ἐξώδευσα εἰς ἀγορὰν οἰκοπέδου, καὶ εἰς κατασκευὴν ὠραίας οἰκίας καὶ ἄλλων κτημάτων πλὴν φεῦ! πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν ἡ οἰκία μετ' ἀπάντων τῶν παραρτημάτων αὐτῆς ἐγένετο παρανάλωμα τοῦ πυρός.— Φοίκη! ἰδοὺ ἡ κορωνὶς τῶν δυστυχιῶν!— Ὅχι καὶ τό-

σον, διότι μετὰ τῆς οἰκίας ἐγένετο βορὰ τῶν φλογῶν καὶ ἡ σύζυγός μου, καὶ οὕτως ἀπηλλάχθη ἀπὸ ἐν ἄχθος ἀροῦρης.— Εἰς τρόπον ὅσπερ, φίλε μου, ἐν σοὶ ἐπηλήθευσεν ἡ παροιμία: «Τ' εἶχες, Γιάνη;— Ὅ, τ' εἶχα πάντα.»

Τὴν ἡμέραν τοῦ Μεβλουδ (γεννήσεως τοῦ Προφήτου) ἐκαθήμεθα εἰς τὸ τζαμίον τῆς Δαμασκοῦ, ὅτε ἐφθασεν εἰς κάτοικος τῆς φυλῆς τῶν Ζμουλ, ὅστις ἐρρίφθη εἰς τοὺς βραχίονας φίλου μου τινὸς ταλέμπ (σπουδαστοῦ). Μετὰ τὰς συνήεις ἀμφοτέρωθεν προσαγορεύσεις, ὁ ταλέμπ εἶπεν εἰς τὸν νεοεθόντα: «Τί νέα μὰς φέρεις; Πῶς ἔχουν εἰς τὸν οἶκόν μας;— Πολὺ καλά, δόξα τῷ Θεῷ! ἀπεκρίθη οὕτως ἡ κίσσα μόνον, τὴν ὁποῖαν ἀνεθρέψατε, ἐψόφησε κατ' αὐτάς.— Καὶ διατί;— Φαίνεται ὅτι ἐφαγε πολὺ κρέας.— Καὶ τίς τῇ ἔδωκε τόσον κρέας;— Τὰ πτώματα τῶν τεσσάρων ἵππων σας.— Πῶς τοῦτο; δὲν σὲ ἐννοῶ.— Πυρκαϊὰ ἐξεβράγη εἰς τὸ δουάρ (σταῦλον) τοῦ οἴκου σας καὶ τὰ μὲν δύο ἔλογα, πνιγέντα ὑπὸ τοῦ καπνοῦ, ἐψόφησαν, τὰ δὲ ἄλλα δύο τόσον τὰ ἐκούρασαν διὰ νὰ κουβιλήσωσι νερὸν πρὸς κατάσβεσιν τοῦ πυρός, τὸ ὁποῖον διεδόθη καὶ εἰς τὸν οἶκόν σας, ὥστε τὴν αὐτὴν ἡμέραν ἔσκασαν.— Αἶ! πυρκαϊὰ! Καὶ πῶς ἐγένετο αὕτη;— Φαίνεται ὅτι κανεὶς ὑπῆρέτης ἐλησημόνησεν ἀναμμένην τὴν λαμπάδα τοῦ εἰς κανὲν δωμάτιον τοῦ σταύλου, καὶ ἐξ ἀπροσεξίας διεδόθη τὸ πῦρ.— Καὶ ποῖαν ἀνάγκην εἶχον νὰ ἀνάψωσι λαμπάδας;— Διὰ τὴν ἐπικηδεῖον τελετὴν τῆς μητρὸς σας.» Εἰς τὰς λέξεις ταύτας τοῦ ἀγγέλου τῶν κακῶν, ὁ δυστυχῆς ταλέμπ ἤρχισε νὰ ὀρνήθῃ διὰ τὸν θάνατον τῆς μητρὸς του, καὶ ἀνέκραξεν: «Ἀνόητε! διατί δὲν με ὠμίλησες εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς περὶ τοῦ θανάτου τῆς μητρὸς μου, ἦτις μοὶ εἶνε πολυτιμότερα ἀπὸ ὅλα τὰ ἀντικείμενα, ὅσα μοὶ ἀπῆρίθμησεν ἡ ἀσύνητος φλυαρία σου; Εἰπέ μοι διὰ ποῖαν αἰτίαν ἀπέθανεν ἡ δυστυχῆς μήτηρ μου.— Ἀπὸ ζηλοτυπίας.— Ἀπὸ ζηλοτυπίας! καὶ ποῖον ἐζήλευσε;— Τὸν πατέρα σας, ὅστις ἐνυμφεύθη καὶ δευτέραν γυναῖκα καὶ ἡ γυνὴ αὕτη ἐπέπρωτο νὰ τοῦ κλείσῃ τοὺς ὀφθαλμούς.— Αἶ! τί ἀκούω; ἀπέθανε λοιπὸν καὶ ὁ πατήρ μου!» ἔκραξεν ὁ δυστυχῆς ταλέμπ καὶ ἔπεσεν ἐπὶ τοῦ λιθοστρώτου σχεδὸν ἡμιθανής.

ΠΕΡΙΕΡΓΟΙ ΚΛΟΠΑΙ.

Ἐν Ἀγγλίᾳ ὑπάρχουσι κλέπται, ἄξιοι διὰ τὸ πνεῦμά των νὰ ἦνε μέλη Ἀκαδημίας. Εἰς τούτων, ἀκολουθῶν ἐν δικστήματι πολλῶν μηνῶν Λόρδον τινὰ γραμματικοκάπηλον ἐν τῷ καφενεῖῳ τοῦ χρηματιστηρίου τοῦ Λονδίνου, κατώρθωσε νὰ ἐφελευσῇ ἐπ' αὐτοῦ τὴν προσοχὴν του καὶ νὰ ἀποκτήσῃ τὴν ἐμπιστοσύνην καὶ φιλίαν του. Ἡμέραν τινὰ παρουσιάζεται εἰς τὸν Λόρδον καί ζητεῖ νὰ τὸν ἀποχαιρετίσῃ ὡς μέλλον νὰ ἐπιχειρησθῇ μικρὸν τι ταξιδίον ὁ Λόρδος συνέπεσε νὰ ἐκβιάλῃ τὸ ὠρολόγιόν του διὰ νὰ παρατηρήσῃ τὴν ὥραν, ὁ δὲ κλέπτης ἀνακράζει: «ὦ! τί ὠραῖον κειμήλιον! πόσον τὸ ἠγοράσατε, παρακαλῶ;— Πεντήκοντα γυνέας, φίλε μου.— Μὰ τὴν ζωὴν μου, ἐδίδα ἑκατὸν διὰ νὰ ἀποκτησῶ παρόμοιον.— Ὁ ὠρολογο-

ποιός, ὅστις τὸ ἔκαμει, ἀπέθανεν ἀπῆντησεν ὁ Λόρδος.— Δὲν τολμῶ, Μιλόρδε, νὰ σὰς κάμω τὴν πρότασιν. Ἴδου τραπεζιτικὸν γραμματίον ἐξήκοντα λιρῶν στερλινῶν, καὶ σὰς παρακαλῶ νὰ με ἐμπιστευθῆτε τὸ ὠρολόγιόν σας διὰ ἡμίσειαν μόνον ὥραν ἐπιθυμῶ νὰ ὑπάγω νὰ τὸ δεῖξω εἰς ἐπιτηδεῖον τινὰ ὠρολογοποιῶν, ὅστις ἐπὶ τούτου ὡς πρωτοτύπου νὰ με κατασκευάσῃ ὁμοιον.— Λάβετε τὸ ὠρολόγιον καὶ τὸ γραμματίον σας, ἀπῆντησεν ὁ Λόρδος ἐν τῷ μιᾷ ὥρᾳ σὰς περιμένω εἰς τὸ χρηματιστήριον.» Ὁ κλέπτης ἐπέμενε, ὁ δὲ Λόρδος ἠναγκάσθη νὰ λάβῃ ὡς ἐνέχυρον τὸ τραπεζιτικὸν γραμματίον, ἔδωκε τὸ ὠρολόγιόν του καὶ προσέτι παρεχώρησε τὴν ἀμαξίαν του εἰς τὸν πανούργον κλέπτην, ὅστις ἔσπευσεν ἀμέσως εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Λόρδου. «Μιλαιδὴ! εἶπε πρὸς τὴν σύζυγον αὐτοῦ ἅμα παρουσιασθεὶς ἐνώπιόν τῆς: ἔρχομαι ἐκ μέρους τοῦ Μιλόρδου, τοῦ ὁποῖου ἡ ἀμαξία με ἔφρεν ἐδῶ. Εὐρίσκειται εἰς σπουδαίαν διαπραγματεύσειν ἐν τῷ χρηματιστηρίῳ, διὸ καὶ δὲν ἠδυνήθη, χωρὶς φόβου μήπως τὴν χάσῃ, νὰ ἔλθῃ ὁ ἴδιος ἐδῶ μίαν στιγμὴν βραδύτητος δύναται νὰ κατατρέψῃ μίαν τῶσον σπανίαν ευκαιρίαν. Μὲ ἐσφορτίτε λοιπὸν νὰ σὰς ζητήσω ὅλα τὰ τραπεζιτικὰ γραμματία, τὰ ὁποῖα εὐρίσκονται εἰς χειρᾶς σας, καὶ διὰ νὰ δώσῃτε πλειοτέραν πίστιν, ἐπειδὴ ὁ Μιλόρδος δὲν ἠδύνωτο νὰ γράψῃ ὡς ἐκ τῆς βίας του, με ἐνεχείρησε τὸ ὠρολόγιόν του, τὸ ὁποῖον σὰς παραουσιάζω ὡς συστατικὴν ἐπιστολήν.» Ἡ Μιλαιδὴ παγιδευθεῖσα δίδει εἰς τὸν κλέπτην τέσσαρας χιλιάδας λίρας στερλινῶν εἰς τραπεζιτικὰ γραμματία ὡς εὐφῆς δὲ ἄνθρωπος, ὅστις ὠφελεῖται πανταχόθεν, ὁ καλὸς κλέπτης ἐπιστρέφει ὡς ἦλθεν εἰς τὸ χρηματιστήριον, ἐγχειρίζει εἰς τὸν Λόρδον τὸ ὠρολόγιόν του, λαμβάνει τὸ γραμματίον του τῶν ἐξήκοντα λιρῶν, ἀσπάζεται τὸν Λόρδον, ἀποχαιρετᾷ αὐτὸν καὶ γίνετα ἄφαντος.

Ἄνθρωπός τις ἐκαλλιέργει τὸ χωράφιόν του ἐν ὥρᾳ χειμῶνος δι' ἀρότρου, συρομένου ὑπὸ δύο βοῶν. Αἶφνης ἄτομόν τι, διελθὸν πλησίθεν αὐτοῦ, ἐμακρόνθη ὀλίγον καὶ ἐξαγαγὼν τὸ βουρνούζιον τοῦ προσποιοῦντο ὅτι τὸ ἐπλυνεν, ἐνῶ οὔτε σταγὼν ὕδατος ὑπῆρχεν εἰς ἐκεῖνο τὸ μέρος: ἀροῦ δὲ τὸ ἐστέρησεν, ἦλθε πρὸς τὸν γεωργόν, ὅστις, μετὰ τοὺς νενομισμένους χαιρετισμούς, τῷ εἶπεν ὅτι ἀπέθνησκε τῆς δίψης.— «Πῶς! ἀπῆντησεν ὁ κατεργάτης ἀποθνήσκεις τῆς δίψης, ἐνῶ ὀλίγα βήματα παρέκει ὑπάρχει πηγὴ διαυγεστάτου ὕδατος;— Καὶ πῶς ὀνομάζεσαι; ἠρώτησεν ὁ γεωργός.— Ὀνομάζομαι Μεδδὶχ.— Φίλτατέ μοι Μεδδὶχ, κάμε μου τὴν χάριν νὰ φυλάξῃς τὸ ἀροτρίον μου μέχρι τῆς ἐπιστροφῆς μου!» Ὁ γεωργός ἀπῆλθεν εἰς ζήτησιν τοῦ ὕδατος, πλὴν ἐπανελθὼν εἶδε τὸν ἓνα βόα του ἀναληφθέντα μετὰ τοῦ φύλακός του ἤρχισε λοιπὸν νὰ κραυγάζῃ καὶ νὰ δδύρεται ὡς ἀπηλπισμένος, ὅτε ὁ καλὸς μὲς κατεργάτης παρουσιάζεται ἐκ δευτέρου μετημφισμένος με νέον ἔνδυμα.— «Τί ἔχεις καὶ φωνάζεις οὕτω; εἶπεν εἰς τὸν γεωργόν πλησίασας.— Μοῦ ἔκλεψαν τὸ ἐν βῶδι, ἀπῆντησεν οὗτος θρηνῶν.— Τρέξον ὀλίγωρα, ἐπανέλαβεν ὁ μετημφισμένος ἄνθρωπος με φαίνεται ὡς νὰ εἶδα ἐκεῖ κάτω ἄνθρωπόν τινα με λευκὸν βουρνούζιον σύροντα ἐν βῶδι.— Καὶ πῶς ὀνομάζεσαι; ἠρώτησεν ὁ γεωργός.— Ὀνομάζομαι

Μουλχικ-κούχ. — Τότε λοιπόν, φίλτατέ μοι Μουλχικ-κούχ, λάβε την υπομονήν να φυλάξης τὸ ἐν βῶδι μου μέχρι τῆς ἐπιστροφῆς μου! » Καὶ ταῦτα λέγων, ἤρχισε νὰ τρέχη ὕλαις δυνάμει πρὸς τὸ ὑποδειχθὲν μέρος, ἐνῶ ὁ ἄνθρωπός μας συνεπλήρου τὸ ἔργον, τὸ ὁποῖον ἤρχισεν εἰς τρόπον ὥστε ἐπιστρέψας ὁ γεωργὸς οὔτε ἄνθρωπον εὔρεν οὔτε τὸ ἕτερον ζῶόν του. Τότε ἐκτός ἑαυτοῦ γενόμενος, ἤρχισε νὰ κράζῃ συσφίγγων τοὺς ὀδόντας: « Καλὰ νὰ πάθω! τώρα ἂς ἔλθουν νὰ μοῦ κλέψουν καὶ τὸ ἄροτρον! »

Τρεῖς νέοι Γερμανοὶ σπουδασταὶ, περιελθόντες εἰς μεγάλην ἀρχηματιαν, ἐπῆραν, κατὰ τὴν παροιμίαν, τὰ βουνα ὅπως μεταβῶσιν εἰς πλησιόχωρον κώμην. Καθ' ὁδὸν ἀπαντῶσι χωρικὸν ἀμαξηλάτην, πορευόμενον πεζῆ καὶ σύροντα τὴν ἀμαξάν του, ὅπισθεν τῆς ὁποίας ἤκολούθει προσδεδεμένος ὄνος. Οἱ καλοὶ σπουδασταὶ συγκροτούσιν ἐκ τοῦ προχείρου ἔκτακτον συμβούλιον, καὶ ἐπινοοῦσιν ἐπιτυχῆς τι σχέδιον ὅπως κλέψωσι τὸν ὄνον τοῦ δυστυχοῦς χωρικοῦ. Πλησιάζουν λοιπόν οἱ δύο εἰς τὸν ἡσύχως καπνίζοντα ἀμαξηλάτην, καὶ ἀρχίζουσι νὰ ἀπασχολῶσι τὴν προσοχήν του, συνδιαλεγόμενοι περὶ διαφορῶν περιέργων δῆθεν νέων, ἐνῶ ὁ τρίτος ἐξετέλει τὸ ἐντιμον ἔργον του. Λύσας δὲ τὸν ὄνον, ἀπήγαγεν αὐτὸν εἰς τὸ πλησιέστερον χωρίον καὶ τὸν ἐπώλησεν εἰς τὸν πρῶτον τυχόντα χωρικόν. Εἶτα, προφθάσας τὸν ἀμαξηλάτην ἐξακολουθοῦντα νὰ συνδιαλέγηται εἰσέτι μετὰ τῶν δύο συντρόφων του, ἔρχεται ἀφορητῆ ὅπισθεν τοῦ ὄχηματος, καὶ ἀρχίζῃ νὰ πηδᾷ καὶ νὰ κράζῃ: « Δόξα σοι ὁ Θεός! ἠλευθερώθη τέλος πάντων! »

Οἱ συνοδοιπόροι τοῦ ἀμαξηλάτου προσποιοῦνται τὸν ἐκπεπληγμένον, ὁ δὲ ἀφελὴς χωρικὸς ἔτι περισσώτερον ἐκπλήσσεται, πληροφορούμενος παρὰ τοῦ χοροπηδῶντος νέου ὅτι, καταδικασθεὶς νὰ μεταμορφωθῇ εἰς ὄνον ἐπὶ πέντε ἔτη διὰ τινὰ ἀμαρτήματά του, ἐξηγόρασε πλέον τὴν καταδικήν του καὶ ἐγένετο ἄνθρωπος. Ὁ ἀπλοϊκὸς χωρικὸς πιστεύει ταῦτα πάντα, καὶ περιορίζεται μόνον νὰ συμβουλεύσῃ τὸν ἐνανθρωπήσαντα ὄνον νὰ ἀπέχῃ εἰς τὸ ἐξῆς πάσης κακῆς πράξεως, ὅπως μὴ ἐπισύρῃ καὶ πάλιν τὴν ὀργὴν τοῦ Θεοῦ. Καὶ οὕτως ἀποχωρίζονται.

Ἐν τούτοις τὴν ἐπομένῃν ἡμέραν, διαβαίνων ὁ ἀπατηθεὶς χωρικὸς ἐκ τῆς αὐτῆς ἐκείνης κώμης, εἰς ἣν οἱ πανοῦργοι φοιτηταὶ εἶχον πωλήσει τὸν ὄνον του, καὶ εἰσελθὼν ἐν αὐτῇ διὰ νὰ προμηθευθῇ τρόφιμά τινα, παρατηρεῖ οὐχὶ ἄνευ ἐκπλήξεως τὸν ὄνον του ἐλαυνόμενον ὑπὸ λαχανοπώλου τινός. Τότε, πλησιάσας καὶ λαβὼν αὐτὸν ἀπὸ τοῦ ὄτιου, « Καλὰ νὰ πάθῃς, ἔκραξε, κύρ ὄνε! δὲν σε ἐσυμβούλευσα νὰ ἀπέχῃς τοῦ λοιποῦ ἀπὸ τὰς κακὰς πράξεις; πλὴν σὺ δὲν ἠθέλησας νὰ με ἀκούσῃς, ὥστε μείνῃς δι' ἄλλα πέντε ἔτη ὄνος! »

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἀπῆντησέ ποτε ἐντὸς τοῦ δάσους, ὅπου συχνάκις διέβαιναν, ἄνθρωπον καθήμενον κατὰ γῆς, ἔχοντα δὲ πρὸ αὐτοῦ ἀθάκιον ζατρίκιον καὶ διακαείμενον ἐν βλαθείᾳ σκέψει. « Τί κάμνεις αὐτοῦ, φίλε; τὸν ἐρωτᾷ. — Ἄγιε δέσποτα, παίζω τὸ ζατρίκιον. — Καὶ πῶς; παίζεις μόνος τὸ ζατρίκιον; — Ὁχι, ἄγιε

δέσποτα, παίζω μετὰ τὸν Θεόν. — Μετὰ τὸν Θεόν! πρέπει νὰ σε κοστίζῃ, φίλε μου, πολλὰ ὀλίγον ὅταν χάνῃς. — Ἐξ ἐναντίας, ἄγιε δέσποτα! παίζομεν ἀκριβῶς, καὶ ἐγὼ πληρῶνω μέχρι λεπτοῦ. Περιμένετε, σὰς παρακαλῶ, μίαν στιγμὴν ἴσως μοῦ φέρετε εὐτυχίαν ἔχω σήμερον φρικτὴν καταδρομὴν. . . Ἄ! ἰδοὺ! ὦ δυστυχία, εἶμαι ἐστέκ-ε-μάτ!» Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος ἤρχισε νὰ γελάξῃ ἐξ ὕλης καρδίας, ὁ δὲ παίκτης σύρει μετὰ μεγίστης ψυχρότητος ἐκ τοῦ κόλπου του τριάκοντα γυνέας, τὰς ὁποίας προσφέρει εἰς τὸν κληρικόν, λέγων: « Ὅταν χάνω, ἄγιε δέσποτα, ὁ Θεὸς στέλλει πάντοτε κανένα χριστιανὸν διὰ νὰ λάβῃ ὅ,τι τῷ ἀνήκει. Οἱ πτωχοὶ εἶνε θησαυροφυλάκες του· μὴ διατάζετε ποσῶς νὰ λάβετε τὰ χρήματα ταῦτα, καὶ νὰ τοῖς τὰ διανεμίητε ἐν ὀνόματι τοῦ ἀγαθοῦ Θεοῦ. Εἶνε τὸ κέρδος τῶν εἰς αὐτὸ τὸ παιγνίδι.»

Μάτην ἀντέστη ὁ Ἀρχιεπίσκοπος εἰς τοῦ παραδόξου τούτου ἀνθρώπου τὰς ἐστάσεις· ἐπὶ τέλους ἠναγκάσθη νὰ λάβῃ τὰ χρήματα καὶ νὰ ἀπέλθῃ. Μετὰ ἓνα μῆνα ὁ κληρικὸς διέρχεται διὰ τοῦ αὐτοῦ δάσους, καὶ βλέπει πάλιν τὸν παίκτην εἰς τὴν αὐτὴν ὥς καὶ τὸ πρῶτον ἔργασίαν. Πλησιάσας δὲ, τὸν ἐρωτᾷ πῶς ἦτο: « Ἄ! δέσποτά μου! ἀποκρίνεται οὗτος περιχαρῆς ἦλθατε εἰς τὴν ὄραν ἐπάνω! ἰδοὺ ὁ καλὸς Θεὸς ἐστέκ-ε-μάτ!» Λοιπόν, λέγει ὁ Ἀρχιεπίσκοπος, τίς θὰ σε πληρώσῃ τώρα; — Καθὼς φαίνεται, σεῖς, ἄγιε δέσποτα! ἀπεκρίθη ὁ παίκτης ἔπειτα αὐτὴν τὴν φορὰν τριακοσίας γυνέας, καὶ ὁ εὐλογημένος Θεὸς μοῦ στέλλει πάντοτε ὅταν κερδιζῶ ἓνα, ὅστις πληρώνει ἐπίσης ἀκριβῶς, καθὼς κάμνω καὶ ἐγὼ ὅταν χάνω. ἔχω μάλιστα εἰς τὸ δάσος αὐτὸ μερικοὺς συντρόφους, οἱ ὅποιοι ἠμποροῦν νὰ σὰς τὸ ἐπιβεβαιώσουν, ἂν δὲν θελήσητε νὰ δώσητε πίστιν εἰς τοὺς λόγους μου. »

Ὁ κληρικὸς ἐννοεῖται ὅτι ἠναγκάσθη νὰ ὑπακούσῃ, καὶ ἐπλήρωσε μέχρις ὀβολοῦ χωρὶς νὰ προσκληθῇ ὑπὸ τῶν ἐν τῷ δάσει φίλων καὶ συντρόφων τοῦ παίκτη. !

Ὁ Φῶξ, Ἄγγλος εὐπατριδὴς ἐκ τῶν ἀσώτων, ἐδανείσθη σημαντικὰς ποσότητας χρημάτων ἀπὸ Ἰουδαίου τραπεζίτας, καὶ ἐπερίμενε νὰ ἀποδώσῃ αὐτὰς ἐκ τῆς κληρονομίας τοῦ βαθυπλούτου θεοῦ του. Ὅταν ὅμως μίαν ἡμέραν τῷ ἀνήγγειλον ὅτι ὁ θεὸς του ἀπέκτισε τέκνον, « Ἄ! ἀνέκραξε, τὸ παιδίον αὐτὸ ἀναμφιβόλως θὰ ἦν ὁ Μεσσίας, καὶ ἔρχεται εἰς τὸν κόσμον διὰ τὴν καταστροφὴν τῶν Ἰουδαίων.»

Ἄγγλος τις παρουσιάσθη εἰς τοκιστὴν ζητῶν δάνειον χιλίων γυνεῶν καὶ ἔδιδεν ὡς ὑποθήκην τοὺς πολυτίμους κόσμους τῆς γυναικὸς του, οἵτινες τῷ ἐκόστιζον τριάκοντα χιλιάδας σελινίων. Προσκαλέσας δὲ ἀδαμαντοπώλην τινὰ παρήγγειλεν εἰς αὐτὸν νὰ ἀφαιρέσῃ τοὺς ἀδάμαντας ἀπ' αὐτῶν, καὶ νὰ τοὺς ἀντικαταστήσῃ διὰ ψευδῶν λίθων τοῦ αὐτοῦ μεγέθους. — «Εἶνε πολὺ ἀργά, Μιλῶρδε, τῷ εἶπεν ὁ ἀδαμαντοπώλης, καὶ ἡ Μιλαιδὴ σὰς ἐπρόλαβεν ὡς πρὸς τὴν ταχύτητα· διότι πρὸ ἐνός ἡδὴ ἔτους ἠγόρασα παρ' αὐτῆς τοὺς ἀδάμαντας τούτους, καὶ τοὺς ἀντικατέστησα διὰ ψευδῶν.»

Ἄτμοπλον ἀεικίνητον, τρέχον εἰς ὠκεανὸν ἄνευ πέρατος, ὁδεύει ὁ Χρόνος· ὁδεύει πάντοτε, ὡς τὸν κατ' ἀρατὸν Ἴουδαίον, οὐδαμῶς σταματῶν, οὐδέποτε ἀναπαύομενος. Ὡς δὲ φεύγοντος τοῦ ἀτμοπλοίου, καὶ ὄχθαι καὶ ὄρη καὶ πόλεις ἐξαφανίζονται ὅπισθεν, οὕτω, βαίνοντος καὶ τοῦ χρόνου, παρέρχονται καὶ ἄνθρωποι καὶ γένη καὶ βασιλεῖα, ἀλλὰ ταῦτα ἴνα διὰ παντὸς καταστραφῶσι καὶ ἐξοντωθῶσιν.

Εἰς τὸν ἄλκιμον καὶ παλιῆρον τοῦ χρόνου ὠκεανὸν ἰδοὺ καὶ ἕτερος ἀνθρώπων ἐνικατὸς ἐβύθισθη· εἰς κόκκος ἄμμου ἐκ τῆς κλεψύδρας τῆς αἰωνιότητος εἰς τὴν κλεψύδραν τοῦ ἀτελευτήτου μετέπεσεν· ἐν βόθρῳ ἐμαρῶν τῆς ζωῆς ἡμῶν, καὶ ὁ σπύγγος τοῦ πικροτάτου χρόνου ὄνυξ ἰδοὺ μίαν ἀκόμη, τὴν τελευταίαν ἴσως, αἱματηρὰν βυθίδα ἐγράφει ἐπὶ τοῦ μετώπου μας.

Ἄλλ' ἰδοὺ ἀπ' ἐναντίας μεγίστη δεικνύται ζωὴ καὶ κίνησις περὶ ἡμᾶς. — Ἀκούω ἤχους ἀματιῶν, κρότον γελῶτων, χαρὰν βλέπω καὶ μειδιάματα εἰς τὰ πρόσωπα τῶν θνητῶν, ὧν ὁ διττικὸς γέλως πικρὸς μοὶ ἐφάνη πάντοτε καὶ βεδοκίμητος, ὡς ὁ γέλως τοῦ Χάρωνος. Ὡ! οἱ ἄφρονες! ἐορτάζουσι καὶ πάλιν τὴν ἔλευσιν τοῦ νέου ἔτους ἐν χορῶν καὶ ἀλαλχημοῖς! ἐορτάζουσι τὴν ἀρχὴν νέων βασιλείων, νέων δεινῶν καὶ ταλαιπωριῶν καὶ νέων δακρύων! Ἡ νεότης τὴν ἀνεπίστρεπτον ἀπώλειαν ἐνός ἀνθρώπου ἐκ τοῦ ἀγαθοῦ ἀλλ' ἐρημέρου στέμματός τῆς πανηγύρις, καὶ τὸ γῆρας ἐν ἔτι βῆμα πρὸς τὸν τάφον. Πλὴν ὁ Θεὸς ἔχει συνοδὸν τὸν ἀκούραστον καὶ ἀδυσώπητον θεριστὴν, τὸν θάνατον, ὅστις θερίζει ἀδιακρίτως γῆρας καὶ νεότητα, καὶ εἰς τοῦ ὁποίου τὸ ἀμειλικτὸν καὶ σκληρὸν ὄρεπνον οὔτε κάλλος, οὔτε πλοῦτος, οὔτε δυσμορφία εὐρίσκουσι χάριν.

Εἰς τοὺς κρότους ἡμῶν τούτους τῆς εὐθυμίας καὶ εἰς τὴν τοσούτην τῆς χαρᾶς κίνησιν ἐξεγείρεται ἡ προσφιλεῖς Μοῦσα, καὶ αὖθις τὴν νεότητά τῆς ὡς ἡμῶν περιβάλλεται. Ἦρπτε κίρκυ αὐτῆς βλέμμα περιχαρῆς, διότι ἐν ἡμέρᾳ τοιαύτης γενικῆς ἀγαλλιᾶσεως δὲν ἀρέσκειται νὰ θρηνηθῇ, ὡς τὸ πτηνὸν τῶν κοιμητηρίων. Οὕτε θέλει νὰ διαταράξῃ τὴν μίαν ταύτην χαρμὸσύνον ἐν τῷ ἐνικατῷ ἡμέραν τοῦ ἀνθρώπου, καὶ ἦν οἱ μὲν μεγάλοι λητμονοοῦσι τὰ μεγαλεῖά των, οἱ δὲ μικροὶ τὴν ταπεινότητά των, οἱ γέροντες τὰς ἀληθινὰς των, καὶ οἱ πένιτες τὴν πένιάν των.

Ἀνίσταται λοιπόν, ἀποβάλλει τὴν ἐπισθητικὴν ἐπιγνέσασθαι αὐτὴν νάρκην τοῦ γειμῶνος, περισκοπεῖ μετὰ βλέμμα ἐταστικὸν ἀπάσας τὰς γυνίκας τῆς ἡμετέρας κοινωνίας, καὶ εἰσδύει ὅτε μὲν εἰς τὰ καλλιμέγαρα καὶ χρυσόρορα μέγαρα τῶν πλουσίων, ὅτε δὲ εἰς τὴν ἐτοιμῶροπον καὶ ὑπὸ τῶν χειμεριῶν ἀνέμων κλονιζομένην καλύβην τοῦ πτωχοῦ. Καὶ βλέπει. . . παντᾶχοῦ τὴν αὐτὴν θυμηδίαν, τὴν αὐτὴν εὐφρόσυνον ἀγαλλίασιν. Διότι τὸ ἀπλοῦν ὄνομα τοῦ νέου ἔτους, ὅπου ἀντιπροσωπεύει ὡς ὁρατὸν καὶ ποθητὸν σύμβολον ἡ Βασίλειότης καὶ οἱ εὐαρχισμοί, ἠλεκτρίζει τοὺς πάντας, εἰς οἰκνυδίηποτε καὶ ἂν ἀνήκωσι τᾶν.

Παντοῦ λοιπόν ζωὴ καὶ κίνησις, παντοῦ σκέψεις περὶ ἐκλογῆς δώρων, παντοῦ προετοιμασίαι ὅπως καταστήσωσι τὴν ἡμέραν τοῦ νέου ἔτους ὅσον τὸ δυνατόν χαρῶν καὶ εὐφρόσυνον, ὅπως διέλθωσι καὶ ἡ δμοίωσιν αὐτῆς καὶ αἱ λοιπαὶ τριακόσιαι ἐξήκοντα τέσσαρες ἀδελφαὶ τῆς. Παντοῦ τέλος ὕλη καὶ ἀφορμὴ πρὸς συλλογὴν ἀνεκδότην, ὧν τινα ἐπιτραπήτω ὅπως προσφέρωμεν καὶ ἡμεῖς ὡς ἀγιοβασίλιαι τι καὶ εἰς τοὺς ἀναγνώστας τῆς Ἐπταλόφου.

Καὶ ἐδῶ μὲν νεανίας ξανθόκομος περιμένει ἐναγωνίως τὴν ὄραν, καὶ ἦν θέλει ἐγχειρήσει εἰς τὸν λείοντα αὐτῆς τὴν πρὸ πολλοῦ παρατρεφόμενῃ χρυσοκέντητον καπνοσακουλᾶν, ὅπως μεταφέρῃ εἰς αὐτὴν μέρος τῶν ἐν τῷ στήθει αὐτοῦ ἐνυπαρχόντων καπνῶν.

Ἐκεῖ νεανίας, κληρονόμος ὁσονοῦπι μεγάλης περιουσίας, δέχεται παρὰ τῆς φίλης του ἡμίσειαν δωδεκάδα ὠραίων λινῶν μαυδηλίων, ἐφ' ἑκάστου τῶν ὁποίων ἐρυθρὸς καὶ μεγάλως γράμματα ἐντὸς βοδοστολιστοῦ θουροῦ διακρίνεται ἐν αἰσθηματικώτατον Ἄχ! Καὶ ὁ καλὸς νεανίας σφιγνὼς εἰς τὸ στήθος του τὸ δῶρον τοῦτο τῆς φίλης του καὶ ἀντιδωρεῖται αὐτῇ δεκαπλάσια, σπεύδει δὲ ὅπως ἐπιδείξῃ αὐτὸ καὶ εἰς τοὺς λοιποὺς φίλους. Πλὴν μένει ἐκπληκτος καὶ σχεδὸν ἐμβρόντητος, ὅταν ἀνακαλύπτῃ ἀκολούθως θει τὸ νομιζόμενον αἰσθηματικώτατον ἐκεῖνο ἐπιφώνημα δὲν εἶνε ἄλλο τι εἰμὴ ἀπλοῦν Α καὶ Χ, . . ὅ ἐστι τὰ πρῶτα ἀρκετικὰ στοιχεῖα τοῦ ὀνόματος τῆς πολυτρόπου φίλης του. Καὶ ὁ καλὸς νεανίας ἐκίον ἀέκων φαίνεται ὅτι ἀρκεῖται καὶ εἰς τοῦτο.

Παρέχει Κύριός τις λαμβάνει ἀπροσδοκίτως κομφοτάτην ἐπιστολήν παρὰ ἰδιοτρόπου τινός Κυρίας, λίαν πλουσίας καὶ φίλης του, ἣν πρὸ τινῶν ἡμερῶν ἔσχε τὸ ἀτύχημα νὰ λυπηθῇ εἰς ἄκρον. Χαίρει δὲ καθ' ἑαυτὸν διὰ τὴν ἐπανόρθωσιν ταύτην, καὶ ὅσον τὴν πρωτοδοῦσαν αὐτῆς ἐσκέπτετο πῶς νὰ ἀναλάβῃ ὁ ἴδιος, καὶ ἐξιλύσῃ τὴν φίλην του διὰ ἐκλεκτοῦ δώρου. Τὸ περιεχόμενον τῆς ἐπιστολῆς εἶνε κομφοτάτον, χρυσοπάρυφον καὶ ἐστολισμένον μετὰ περιπλοκάδας ἐκ βόθων, λάσμων καὶ λοιπῶν ἀνθέων, ἐν μέσῳ τῶν ὁποίων ὠραίοις γράμματιν ἀναγινώσκεται τὸ εὐτυχὲς ὄνομά του. Εἰς τὴν πρῶτην ἐκείνην συγκίνησιν του δὲν δύναται νὰ κρατήσῃ ἑαυτὸν τοῦ νὰ μὴ ἐπιθέσῃ διάπτρον ἀσπασμῶν ἐπὶ τῆς οὐρανοπέμπτου ἐκείνης ἐπιστολῆς, ἣτις τῷ ἀνοίγει τὸν παράδεισον, τὴν σῆσιν καὶ τὰς συναναστροφὰς τῆς φίλης του, ἀφ' ὧν ἐξώσθη διὰ τὴν προσδλητικὴν καὶ ἀνοίκειον διακωγίην του. Δὲν λείπει δὲ τοῦ νὰ φιλοδώρησῃ, καὶ ὄλην τὴν ἐκδοχὴν τῆς λέξεως πλουσιοπαρόχως, τὸν κοιμιστὴν αὐτῆς. Ἄλλ' ὦ φρίκη! . . . Μόλις ἀποσφραγίζει τὸ περιεχόμενον, μόλις ἐξάγει τὴν ἐσώκλειστον ἐπιστολήν, καὶ πείθεται ὅτι αἱ θυγατέρες τῆς Εὐίας δὲν ταπεινοῦνται εἰκῆ, οὔτε συγχωροῦσι τοὺς ἐχθροὺς αὐτῶν εἰμὴ διὰ νὰ τοὺς προσβάλλωσι περισσώτερον. Τὴν ὄλην ἄγραφον σελίδα τοῦ χάρτου κατέχει φυσικώτατα ἐξωγραφημένον ὄναριον, σφόδρα μακρὰ ἔχον τὰ ὠτα, ἅτινα ὡς καὶ ἡ οὐρὰ ἐντείνονται καὶ συστέλλονται διὰ τινος μακρᾶς θώμιγγος, διερχομένης τεχνιέντως τὴν ὅπισθεν σελίδα καὶ συνηχομένης μετ' αὐτῶν· ἀντὶ δὲ πάσης ἄλλης γραφῆς, διακρίνει μόνον ὑπὸ τὴν εἰκόνα ἐκείνην τὰς κερανοῦ ὀλεθριπέρας ἐκφράσεις: « Σὰς ἐπιστρέφω, Κύριε, τὸ πορτρέτον σας, διότι δὲν με προξενεῖ εὐχαρίστησιν νὰ ἔχω ἐνώπιόν μου οἰονόηποτε πρᾶγμα ὑπεθυμίζον ὑμᾶς. » Ὡχρῆ ὁ δυστυχῆς καὶ θάκνει μέχρις αἵματος τὰ χεῖλη, ἐντείνει τοὺς γρόνθους, καὶ πλήρης μανίας ὀμνυεὶ ἐκδίκησιν. Πλὴν εἰς οὐδὲν ταῦτα πάντα, διότι, σκεπτόμενος ἀλοκῶως ἡσυχώτερον, ἀναγκάζεται νὰ ἀνακράξῃ: « Φοβερόν τὸ ἐμπεσεῖν εἰς χεῖρας γυναικός! »

Ἐτερος νεανίας ποιητικίζων, (ἂν ἐπιτρέπεται ὁ σχηματισμὸς τοιοῦτου ῥήματος), ἀρκεῖται ἀντὶ παντὸς ἄλλου δώρου νὰ ἀποστείλῃ εἰς τὴν ὑποπτον αἰσθημάτων φίλην αὐτοῦ ὠραῖον χρυσοδέτον λευκώμα (album), ἐν κεφαλίδι τοῦ ὁποίου δὲν λείπει νὰ ἐπιγράφῃ χρυσοῖς, ἐννοεῖται, γράμμασι τὸ τριστίχον τοῦτο λογοπαίγριον:

Ἄκροσφαλὲς κ' εὐαίσθητον τὸ γυναικεῖον φύλον
μὰς κολακεύει πάντοτε· πλὴν καὶ γυνῆ τὸ φύλλον,
ὁσάκις νοστιμίζεται νὰ κάμῃ νέον φίλον.

Ἡ δὲ πανοῦργος νεανίας ἀντεπιπέλλει αὐτῷ ἡμερολόγιον τοῦ ἡδὴ παρελθόντος ἔτους, περιέχον φύλλα ἀκαλλήφης, πολλὰ διὰ τοῦ παραδόξου τούτου εὐαρχισμοῦ ὑπονοοῦσα.

Ἄλλος πάλιν . . .

Πλὴν εἶνε ἀνυπόφορον νὰ φιλοδώρῃ τις τοὺς ἀναγνώστας του, ἔστω καὶ μετὰ ἀπλᾶ ἀνέκδοτα, χωρὶς αὐτὸς νὰ λαμβάνῃ. Διὸ κλείομεν τὴν σημερινὴν ἐπιφυλλίδα μετὰ τὰ ὀλίγα ταῦτα, ἐπιφυλακτόμενοι νὰ συλλέξωμεν καὶ νὰ ἐκθέσωμεν πλείοτερα εἰς τὸ προσεχές, ὅποτε θὰ εἴμεθα πλέον εἰς θέσιν νὰ λάβωμεν ἰδέαν τῆς ἀρτιενιασίου γενναιοῦδωρῆς τῶν συνδρομητῶν τῆς Ἐπταλόφου, οἷς ἀπευθύνοντες ἐν ἐγκάρδιον ἐβρίωσθη! ἐπευχόμεθα νὰ μὴ λάβωμεν ἀφορμὴν ὅπως, κατὰ τὸν ἡδὴ ἔτος, ποθῆσωσι τὸ παλαιόν. Ἀρκεῖ ὅσον ἐπιληρωθῇ μέχρι τοῦδε ἡ παροιμία, « Κἀθε πέρυσι καὶ καλήτερα! »

Πρώτοι ἡμεῖς, ἂν δὲν ἀπατώμεθα, εἶχομεν ἀναγγείλ-
λει, καταχωρίζοντες τὴν ἐν τῷ παρελθόντι φυλλαδίῳ τῆς
Ἐπταλόφου διπλωματικὴν κλειδα, ὅτι τὸ εἶδος ἐκεῖνο
ἦν ἐκ τῶν λίαν εὐκόλων· ἄλλως τε καὶ μόνος ὁ τίτλος,
ὅστις ἐξ ἀπροσεξίας ἐτέθη, ἤρκει νομίζομεν ὅπως παράσχη
τὴν κλειδα καὶ εἰς τὸν μᾶλλον ἀμύητον.

Ἰπὲρ τὴν μίαν δωδεκάδα λύσεων ἐστάλησαν ἡμῖν κατὰ
τάς πρώτας ἡμέρας τῆς δημοσιεύσεως τοῦ γρίφου, αἱ
μὲν ἐνυπόγραφοι αἱ δὲ ἀνωνύμως, Κύριος δὲ οἶδε πόσαι
ἄλλαι ἐπιφυλάσσονται ἡμῖν ἐκ τῶν τοῦ ἐξωτερικοῦ συν-
δρομητῶν καὶ ἀναγνωστῶν ἡμῶν. Πρώτη δὲ ἐπισταλεῖσα
ἡμῖν λύσις αὐθημερὸν, καὶ ἡ μόνη σχεδὸν ἀκριβῆς καὶ ἀ-
λάνθαστος, ἦν ἡ τοῦ Κ. Φωτίου Ἰακίνθου, ὅστις ἐν τῇ
συνοδουσίῃ τὴν λύσιν ἐπιστολῇ του παρεκάλει ἡμᾶς ὅ-
πως ἀποστείλωμεν τὸ γέρας εἰς τὴν ἐν Νεοχωρίῳ Ἑλληνι-
κὴν Σχολὴν, καὶ ἐσπεύσαμεν ἀμέσως νὰ συμμορφωθῶμεν
πρὸς τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ λύτου.

Ἐν τούτοις, δημοσιεύοντες τὴν σημερινὴν κλειδα καὶ
προσκαλοῦντες τὸν δυνάμενον χωρεῖν, προλαμβάνο-
μεν νὰ προεῖπωμεν εἰς τοὺς εἰρωνευθέντας ἡμᾶς διὰ τὴν
εὐκολίαν τῆς προηγουμένης κλειδῆς, ὅτι, καθ' ὅσον ἀφορᾷ
τὴν παροῦσαν, οὐ παντὸς πλεῖν εἰς Κόρινθον.

Ἰδοὺ ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος κλείς:

Ζ ΘΣΕΡΨΑΚΛΑ ΕΛΟΔ ΡΦΡΩΦΗΛΕΡΟΔ ΡΒΕΖΔ
ΘΣΟ ΕΠ ΦΘΗ ΘΕΘΟ.

Φθαφ θεαδ, κοψαο, σρψοφ, ρωωψαδ θβιρουαφορδ,
θοδ ωρψζφοαφ ροχθτρ, μρτρδ σψζτθδ ν' θβγβυορδ,
ερ μτδδρ σεθτρ ρφαοωθδ,
ν' θοδ εζφ θλαμαφ δνορφ εαδ σρδρ χψοξοδ εαδ σταεθταδ,
σρδ' ρκατζεαδ αιβφζ ιδδεδμορδ σαψβηροταδ
θλρψθσθθερο νρο ψζωθο.

Θωωθπυρο, κοψαο, αεο α σταγροφωφ αθεαδ μεταφαδ
θοδ ερ θχφζ τζδ ωζδ αφζδ, πδ ρτμζ μτδδαδ ροφφαδ,
χθψθο κθτθο νρψρ εθψζ.

ιπτπρ θουσψθπδ ρσθοτπφ, γρψγοδ υθψφαρεαδ ροδοαδ,
ρτθεζφ, δακορφ, σοδεοφ νρο νογπεορ μτδδοαδ
φρ δρδ κθτθο αθεαδ υθψψθο.

Εζφ ρσαψρβδοφ ιο ερβεζφ εζδ υβγπιαδδ θβεβμορδ
εα αετρφοαφ χρ ιπδζ ροδχζυρ εζδ ιαφαορδ
εα Χθπ ν' ρφχτπσαοδ κοψαφ.

σταδαμζ, υζσπδ ζ θτοδ εα υρτρφζ, εα φθντπδζ!
θβεβμορφ αδαο χθψαδφ ιορτνζ, ρδ ρωσπδοφ,
ρρθμαυθφο ρψψζψφφ.

Τῷ ἀναγνώστῃ τῆς κλειδῆς ταύτης δωρηθήσεται τὸ
Β' ὄντος τῆς Ἐπταλόφου. Σημειωτέον δὲ ὅτι, τῷ λύτῃ

ἢ τῷ ἀναγνώστῃ λέγοντες, ἐννοοῦμεν φυσικῶς τῷ λόγῳ
τὸν πρῶτον σπεύσοντα περὶ τὴν ἀποστολὴν τῆς λύσεως·
αἱ δὲ κατόπιν τούτου πεμπόμεναι λύσεις, ἔρχονται αὐτό-
χρονα κατόπιν ἐορτῆς, καὶ ὡς τοιαῦται οὐδεμίαν δι-
καιοῦνται νὰ ἔχωσιν ἀξίωσιν.

Ἡ λύσις τοῦ γρίφου τούτου καταχωρισθήσεται εἰς τὸ
φυλλάδιον τῆς 30 Ἰανουαρίου, ἢ τὸ ΛΖ'.

ΕΞΗΓΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΝ Τῷ ΤΕΛΕΥΤΑΙῳ ΦΥΛΛΑ-
ΔΙῳ ΤΗΣ ΕΠΤΑΛΟΦΟΥ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗΣ
ΚΛΕΙΔΟΣ.

Η ΧΡΥΣΑΛΛΙΣ.

Μὲ τὸ ἔαρ νὰ γεννᾶται, μὲ τὰ ῥόδα ν' ἀποθνήσκῃ,
μὲ τὸν ζέφυρον νὰ πλέῃ σαπφειρώδη οὐρανόν·
ἔς τὴν καρδίαν τῶν ἀνθέων τερπνὴν κοίτην νὰ εὐρίσκῃ,
ἀπὸ χρώματα καὶ φῶτα κ' εὐωδίας νὰ μεθύσκῃ,
τῶν πτερύγων του τὴν κόνιν νὰ τεινάζῃ νέον ὄν.

Καθὼς αὔρα ἔς τῶν αἰθέρων τ' ἀχανῆ νὰ πτερυγίζῃ —
τοῦ ἐντόμου χρυσαλλίδος ἰδοὺ τ' εἶνε τὸ γραπτόν·
τὴν ἀστάθειαν τοῦ πόθου θαυμασίως εἰκονίζει!

Ὁ ἀκόρεστος δὲ πόθος, ἀφοῦ ὄλα τὰ ἐγγίξει,
στρέφεται πρὸς τοὺς αἰθέρας, θείας ἡδονᾶς ζητῶν.

Ἡ ποίησις χρεωστεῖται εἰς τὸν μουσοτραφῆ Κ. Ἰ. Ἰ.
Σκυλίσσην, γενομένη κατὰ μίμησιν τοῦ Λαμαρτίνου.

ΑΙΝΙΓΜΑ.

31.

Ἦν τὸ πρῶτον μέρος μου θεὸν Ἑλλήνων θ' ἀπαντήσης·
τὸ δεύτερόν μου δέχονται καὶ δίδουσιν ἐπίσης
τὴν πρώτην τοῦ ἐναιουτοῦ· συνήθεια ἀρχαία
ὑπάρχει. Τὸ δὲ ὄλον μου εἶνε παρθένος νέα,
ἧτις ἔς τὸν κόσμον ἔφερε μυρία κακῶν εἶδη.
Μὲ ὅσα εἶπον εὐκόλος εἶνε ἡ λύσις ἤδη.

ΓΡ. Μ. ΒΑΝΝΙΕΡΗΣ.

ΠΡΟΒΛΗΜΑ.

Τρία ἔμφυχα ὄντα τῆς αὐτῆς φύσεως διέρχονται τὴν
αὐτὴν στιγμὴν μίαν γέφυραν: Ἐξ αὐτῶν, τὸ μὲν πρῶτον
βαδίζει, πατεῖ, βλέπει καὶ διέρχεται· τὸ δεύτερον βλέ-
πει, δὲν πατεῖ καὶ διέρχεται· τὸ δὲ τρίτον οὐδὲ βλέπει,
οὐδὲ πατεῖ καὶ διέρχεται.

ΛΥΣΙΣ ΤΩΝ ΓΗ' ΑΡΙΘΜΟΝ 29 ΚΑΙ 30 ΑΙΝΙΓΜΑΤΩΝ.

Δά-κρυον.—Μυελός· (ὕελος, ἔλος, μύλος.)